د افغانستان بانک

د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت

د وړو مالي تمویلونو مؤسسو د تنظیم او څارنې مقرره

مقررهٔ تنظیم و نظارت مؤسسات تمویلات مالی خُرد

دافغانستان بانک
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Da Afghanistan Bank

۱۴۴۵ هـ ق

د موضوعاتو لړلیک

لومړی څپرکی

عمومي حکمونه

بنسټ (مبنی) ١

لومړۍ ماده: ١

موخې ١

دویمه ماده: ١

د پلي کېدو ساحه ٢

درېیمه ماده: ٢

اصطلاحګانې ٢

څلورمه ماده: ٢

دویم څپرکی

د وړو مالي تمویلونو مؤسسو ایکو سیستم

د وړو مالي تمویلونو د سکتور ایکو سیستم ٧

پنځمه ماده: ٧

درېیم څپرکی

د جواز ورکولو شرطونه

د جواز د ترلاسه کولو غوښتنلیک ٩

شپږمه ماده: ٩

د سواګریزو بانکونو د وړو مالي تمویلونو برخه (دریڅه) ١١

اوومه ماده: ١١

د جواز ډول ١١

اتمه ماده ١١

د وړو مالي تمویلونو د مؤسسو پانګه ١٢

نهمه ماده: ١٢

فیسونه ١٣

لسمه ماده: ١٣

پالیسیانې ١٤

یولسمه ماده: ١٤

بهرنیو اشخاصو ته د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د جواز ورکولو شرطونه ١٥

د افغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

دولسمه ماده: ۱۵
د مالکیت/ د جواز د امتیاز لیږد ۱۵
دیارلسمه ماده:... ۱۵
د مؤسسي لمنځه وړل (انحلال).. ۱۷
څوارلسمه ماده: ۱۷
د فعالیت جواز ځنډول ۱۸
پنځلسمه ماده:... ۱۸
د فعالیت جواز فسخه کول ۲۰
شپاړسمه ماده:... ۲۰
د فعالیت جواز د فسخ کېدو په صورت کې د حسابونو تصفیه کول.. ۲۱
اولسمه ماده: ۲۱
د جواز ورکېدل یا سوځېدل.. ۲۲
اتلسمه ماده: ۲۲

څلورم څپرکی

د وړو مالي تمویلونو مؤسسې تشکیلاتي جوړښت او کړنې

اداري جوړښت او د هغه شرایط ۲۳
نولسمه ماده: ۲۳
د ونډه والو عمومي مجمع... ۲٤
شلمه ماده: ۲٤
د څار پلاوي جوړښت... ۲۵
یو ویشتمه ماده: ۲۵
د څار پلاوي د مقررېدو او ترکیب شرطونه... ۲۵
دوه ویشتمه ماده:.. ۲۵
د څار پلاوي دندې او مسئولیتونه ۲٦
درویشتمه ماده:.. ۲٦
د عامل پلاوي تشکیلاتي جوړښت ۲۹
څلور ویشتمه ماده: ۲۹
د عامل پلاوي دندې او مکلفیتونه... ۳۰
پنځه ویشتمه ماده:... ۳۰
د قوانینو او مقررو د رعایتولو آمر د مقررېدو شرایط.. ۳۲
شپږ ویشتمه ماده:.. ۳۲
داخلي او بهرنی پلټنه... ۳۲

اوو ویشتمه ماده: ۳۲
په بانکونو کې د ووړو مالي تمویلونو تشکیلاتي جوړښت ۳۳
اته ویشتمه ماده: ۳۳

پنځم څپرکی

د تمویلونو او معاملو شرایط

مجازي کړنې ۳٤
نهه ویشتمه ماده: ۳٤
منع شوې کړنې ۳٤
دېرشمه ماده: ۳٤
د تمویلونو د ورکولو شرایط ۳٥
یو دېرشمه ماده: ۳٥
د تمویل ورکولو محدودیت ۳٦
دوه دېرشمه ماده: ۳٦
د تمویلونو د ډلبندۍ څرنګوالی ۳۷
درې دېرشمه ماده: ۳۷
د تمویلونو ډلبندي ۳۷
څلور دېرشمه ماده: ۳۷
بیا رغول شوي تمویلات ۳۸
پنځه دېرشمه ماده: ۳۸
د زیان د جبرانولو لپاره تر لږه شرایط ۳۸
شپږ دېرشمه ماده: ۳۸
د تمویلونو لمنځه وړل (حذفول) ۳۹
اووه دېرشمه ماده: ۳۹
د ووړو تمویلونو تضمینونه ٤۰
اته دېرشمه ماده: ٤۰
د منلو وړ تضمینونه ٤۲
نهه دېرشمه ماده: ٤۲
د شتمنیو بیاخلې ترلاسه کول (تصرف) ٤۳
څلویښتمه ماده: ٤۳
د پیسو وینځلو او ترهګرۍ د تمویل پر وړاندې د مبارزې په برخه کې د ووړو مالي تمویلونو مؤسسې مسئولیتونه ٤۳
یو څلویښتمه ماده: ٤۳

شپږم څپرکی

د وړو مالي تمویلونو مؤسسو تمویلوونکي او اسانه کوونکي اداري

مسئولیتونه.. ٤٤
دوه څلویښتمه ماده: ٤٤
مؤسسو ته د مرستو/مالي تمویلونو د ورکړې شرایط ٤٥
درې څلویښتمه ماده: ٤٥
څارنه او ارزونه.. ٤٦
څلور څلویښتمه ماده:... ٤٦

اووم څپرکی

متفرقه حکمونه

څارنه... ٤٧
پنځه څلویښتمه ماده:... ٤٧
راپور ورکول ٤٧
شپږ څلویښتمه ماده:.. ٤٧
تنفیذي اقدامات.. ٤٩
اووه څلویښتمه ماده:.. ٤٩
د سوابقو ساتل.. ٥٠
اته څلویښتمه ماده: ٥٠
د ټولنې/اتحادیې دندې او مسؤلیتونه.. ٥٠
نهه څلویښتمه ماده: ٥٠
داخلي کړنلارې.. ٥٢
پنځوسمه ماده: ٥٢
د معلوماتو محرمیت.. ٥٣
یو پنځوسمه ماده: ٥٣
د اسنادو جعل او تزویر.. ٥٣
دوه پنځوسمه ماده:.. ٥٣
پلي کول (انفاذ)... ٥٣
درې پنځوسمه ماده: ٥٣

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحمدلله رب العلمین والصلاة والسلام علی سید المرسلین و علی آله و اصحابه اجمعین!

د وړو مالي تمویلونو مؤسسو د تنظیم او څارنې مقرره

لومړی څپرکی
عمومي حکمونه

مبنی

لومړۍ ماده:

دا مقرره د افغانستان بانک قانون د اویایمې او یو سلو درویشتمې مادو د حُکمونو پر بنسټ ترتیب او وضع شوې ده.

موخې

دویمه ماده:

(۱)د دې مقررې عمومي موخې د خلکو په ځانګړي توګه د بې وزلو د اقتصادي هوساینې په موخه د وړو مالي تمویلونو برخې لپاره د ځواب ویوونکي، شفافه او پایداره چاپیریال (ایکو سیستم) رامنځته کول، ساتل او څارل دي.

(۲)د لویو موخو د ترلاسه کولو لپاره، فرعي موخې په لاندې ډول دي:

۱-د وړو مالي تمویلونو برخې/سکتور د سیستماتیک پرمختګ او پایدارۍ ودې لپاره د اړتیا وړ اداري جوړښت رامنځته کول، ساتل او څارل.

۲-د وړو مالي تمویلونو مؤسسو او نورو هغو ادارو چې په یاد سکتور کې فعالیت کوي د جواز صادرولو، تمدیدولو، ځنډولو او لغوه کولو لپاره د شرایطو ټاکل.

۳-د دې مقررې د عمومي موخو د ترلاسه کولو لپاره د وړو مالي تمویلونو مؤسسې او د وړو مالي تمویلونو

مقررۀ تنظیم و نظارت مؤسسات تمویلات مالی خُرد

فصل اول
احکام عمومی

مبنی

مادۀ اول:

این مقررۀ بر مبنی احکام مواد هفتادم و یکصدو بیست و سوم قانون د افغانستان بانک ترتیب و وضع گردیده است.

اهداف

مادۀ دوم:

(۱) هدف کُلی این مقرره ایجاد، حفظ و نظارت بر یک محیط (ایکو سیستم) پاسخگو، شفاف و پایدار برای بخش مالی خُرد بمنظور دستیابی به رفاه اقتصادی مردم به ویژه فقرا می باشد.

(۲) بمنظور تحقق اهداف کُلی، اهداف فرعی قرار ذیل می باشد:

۱- ایجاد، حفظ و نظارت بر ساختار اداری مورد نیاز جهت توسعه سیستماتیک و رشد پایدار بخش/سکتور تمویلات مالی خُرد.

۲- تعیین شرایط برای صدور، تمدید، تعلیق، فسخ جواز مؤسسات تمویلات مالی خُرد و سایر مؤسسات ذیربط که در سکتور متذکره فعالیت می نمایند.

۳- تنظیم و نظارت فعالیت ها و عملکرد مؤسسه تمویلات مالی خُرد و نهاد های تسهیل

سکتور تسهیلوونکو ادارو د کړنو او اجراآتو تنظیمول او څارل.

د پلي کېدو ساحه

درېیمه ماده:

۱- دا مقرره په وړو مالي تمویلونو (سپارنې نه اخیستونکو) مؤسسو او په هغو تسهیل کوونکو ادارو باندې چې په مستقیم او غیر مستقیم ډول د وړو مالي تمویلونو د کړنو د ملاتړ په موخه فعالیت کوي، د پلي کېدو وړ ده.

۲- دا مقرره په هغو سوداگریزو بانکونو او د بهرنیو بانکونو په نمایندگیو باندې چې غواړي د ځانگړو دریڅو له لارې د وړو مالي تمویلونو خدمتونه وړاندې کړي، د پلي کېدو وړ ده.

اصطلاحگانې

څلورمه ماده:

په دې مقرره کې کارول شوې اصطلاحگانې لاندې معناوې وړاندې کوي:

۱- **تمویل:** پېرودونکو ته د اسلامي مالي خدمتونو د وړاندې کولو په معنا ده.

۲- **واړه مالي تمویلونه:** د مالي خدمتونو وړاندې کولو ته وایي چې د معلومو مالي مؤسسو لخوا اشخاصو او د اشخاصو یوې ډلې ته د سوداگرۍ یا نورو اقتصادي کړنو، وړو تشبثاتو او نورو اقتصادي اړتیاوو د پوره کولو لپاره ورکول کیږي او د تمویل مبلغ یې له یو میلیون او پنځه سو زرو افغانیو څخه زیات نه شي.

۳- **ایکو سیستم:** د هغو اړوندو او تړلو عناصرو گډې (مختلطې) شبکې ته ویل کېږي چې مؤسسې، د کارونې کلتور، بنکېل (ذیدخل) اشخاص، قوانین او

کننده سکتور تمویلات مالی خُرد غرض نایل شدن به اهداف کُلی این مقرره.

ساحه تطبیق

مادهٔ سوم:

۱- این مقرره بر مؤسسات تمویلات مالی خُرد (غیر سپرده‌گیر) و نهاد های تسهیل کننده که بمنظور حمایه فعالیت تمویلات مالی خُرد طور مستقیم و یا غیر مستقیم فعالیت می نمایند، قابل تطبیق می باشد.

۲- این مقرره بر آنعده از بانکها تجارتی و فروع بانکهای خارجی که خواهان ارائه خدمات تمویلات مالی خُرد از طریق دریچه خاص اند، در خصوص دریچه تمویلات مالی خُرد آنها، قابل تطبیق است.

اصطلاحات

مادهٔ چهارم:

اصطلاحات آتی در این مقرره مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

۱- **تمویل:** به معنی اعطأ و ارائه خدمات مالی اسلامی به مشتریان می باشد.

۲- **تمویل مالی خُرد:** عبارت از فراهم ساختن خدمات مالی که از طرف مؤسسات مالی مشخص به اشخاص و گروپ از اشخاص به هدف خلق عاید بالوسیله کسب و کار ها یا سایر فعالیت های اقتصادی، تشبثات خُرد و رفع سایر نیازمندی های اقتصادی طوریکه مبلغ تمویل از یک میلیون و پنجصد هزار افغانی بیشتر نباشد.

۳- **ایکو سیستم:** به شبکه مختلط از عناصر مرتبط و وابسته شامل مؤسسات، فرهنگ استفاده، اشخاص ذیدخل، قوانین و عرف،

مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate
Da Afghanistan Bank

هغه رسم، آداب او دودونه رانغاړي چې د هغوی ترمنځ اړیکې تأمینوي.

۴-د سپارنې نه اخیستونکو وړو مالي تمویلونو مؤسسه: هغو مؤسسو ته وایي چې د داخلي او بهرنیو مالي سرچینو په کارونې سره (د مؤسسې د لګښتونو د پوره کولو لپاره د سلنې ګټې په بدل کې) وړو سوداګریو او متشبثینو لپاره واړه مالي اسلامي تمویلونه چمتو کوي.

۵-د وړو مالي تمویلونو له فعالیت سره بانک: هغه بانکونه چې د افغانستان بانک ورته د وړو مالي تمویلونو برخې لپاره د نه اعتراض سند/د فعالیت اجازه ورکړې وي او د نورو سپارنو نه اخیستونکو وړو مالي تمویلونو مؤسسو په څېر فعالیت کوي.

۶-د وړو تمویلونو لومړۍ کټګوري: له ۵۰۰۰ (پنځه زره) افغانیو څخه تر ۵۰۰۰۰۰ (پنځه سوه زره) افغانیو پورې.

۷-د وړو تمویلونو دویمه کټګوري: له ۵۰۰۰۰۱ (پنځه سوه زره او یو) څخه تر ۱۵۰۰۰۰۰ (یو میلیون او پنځه سوه زره) افغانۍ پورې مبلغونه رانغاړي.

۸-د لومړۍ کټګورۍ واړه تشبثات (سوداګرۍ): هغه کسبونه (حرفې)، کړنې او فعالیت کوونکي چې د لاندې ځانګړتیاوو لرونکي وي:

- د صنعت او سوداګرۍ یا د اقتصاد له وزارتونو د جواز په اخیستلو مکلف نه وي.
- کولای شي چې صنفي جواز یا د ښاروالۍ نور اجازه لیکونه ولري.

آداب و رسوم که روابط میان آنها را تأمین می نماید، اطلاق می گردد.

۴- مؤسسه تمویلات مالی خُرد غیر سپرده‌گیر: مؤسسات که با استفاده از منابع مالی داخلی و خارجی تمویلات مالی خُرد اسلامي را (در بدل یک فیصدی مفاد به منظور تکافوی مصارف مؤسسه) برای کسب و کار ها و متشبثین خُرد اعطا می نمایند.

۵- بانک با فعالیت تمویلات مالی خُرد: عبارت از بانک های اند که سند عدم اعتراض/ اجازه فعالیت تمویلات مالی خُرد را از د افغانستان بانک کسب نموده و همانند سایر مؤسسات تمویلات مالی خُرد غیر سپرده گیر فعالیت می نماید.

۶- **کتگوری اول تمویلات خُرد**:

شامل مبالغ ۵۰۰۰ (پنج هزار) افغانی الی ۵۰۰۰۰۰ (پنجصد هزار) افغانی می باشد.

۷- **کتگوری دوم تمویلات خُرد**:

شامل مبالغ ۵۰۰۰۰۱ (پنجصد هزار و یک) الی ۱۵۰۰۰۰۰ (یک میلیون و پنجصد هزار) افغانی می باشد.

۸- تشبثات (کسب و کار) خُرد کتگوری اول: حرفه ها، فعالیت ها و فعالیت کنندگان که دارای مشخصات آتی باشند.

- مکلف به اخذ جواز فعالیت از وزارت صنعت و تجارت یا وزارت اقتصاد نباشد.
- می توانند جواز صنفی و سایر اجازه نامه های شاروالی را دارا باشند.

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Da Afghanistan Bank

- د کارکوونکي/ کارکوونکو شمېر يې له ۱ تن څخه تر لسو ۱۰ تنو پورې وي.
- فعاليت يې کيداى شي ګرځنده (سيار) وي.
- د مالي صورت حسابونو په درلودلو مکلف نه وي.

۹-دويمه کټګوري واړه تشبثات (سوداګري): هغه کارونه (حرفې)، کړنې او فعاليت کوونکي چې د لاندې ځانګړتياوو لرونکي وي:

- د کارکوونکو شمېر يې له ۱ تن څخه تر ۲۰ تنو پورې وي.
- کولاى شي چې د صنعت او سوداګرۍ وزارت، ښاروالۍ او يا هم له نورو اړوندو ادارو څخه جواز ولري.
- دفعاليت لپاره ثابت ځاى ولري.

۱۰- تمويل اخيستونکى: هغه حقيقي شخص يا حُکمي (اداري) چې د وړو مالي تمويلونو د اسلامي مالي خدمتونو په کارونې سره د خپل ذمت د تمويل په ورکولو اړ دى.

۱۱- اړونده تمويل اخيستونکي: دوه يا له دوو څخه زياتو اشخاصو (حقيقي يا حُکمي/اداري او يا دواړو) چې په مستقيم يا غير مستقيم ډول له يو بل سره مرتبط وي. دا چې:

- د هغوى هر يو مالي سلامتيا کولاى شي د بل مالي سلامتيا اغېزمنه کړي.
- ورته عوامل کولاى شي چې د ځينو او يا د ټولو مالي سلامتيا اغېزمنه کړي.

۱۲- مرسته کوونکې اداري: هغه ملي او نړيوالو مؤسسو او ادارو ته وايي چې په مستقيم او يا غير مستقيم ډول (د تسهيلوونکو ادارو له لارې) د وړو

- تعداد کارکن/کارکنان آن از ۱ الی ۱۰ تن باشد.
- فعاليت آن می تواند سيار (دست فروش) باشد.
- مکلف به داشتن صورت حسابات مالی نباشد.

۹- تشبثات (کسب و کار) خُرد کتگوری دوم: حرفه ها، فعاليت ها و فعاليت کنندگان که دارای مشخصات ذيل باشند:

- تعداد کارکنان آن از ۱ الی ۲۰ نفر باشد.
- می تواند از وزارت صنعت و تجارت، شاروالی و يا ساير ادارات ذيربط جواز فعاليت داشته باشد.
- مکان ثابت برای فعاليت داشته باشد.

۱۰- تمويل گيرنده: شخص حقيقی يا حُکمی (اداره) که از خدمات مالی اسلامی مؤسسات تمويلات مالی خُرد استفاده و به پرداخت تمويل ذمت خويش مکلف است.

۱۱- تمويل گيرندگان مرتبط: دو يا بيشتر از دو شخص (حقيقی يا حُکمی/ اداره و يا هردو) که بطور مستقيم يا غير مستقيم با هم مرتبط باشند. طوريکه:

- سلامت مالی هريک از آنها می‌تواند سلامت مالی ديگری را متأثر کند.
- عوامل مشابه می‌تواند سلامت مالی بعضی يا تمام آنها را متأثر کند.

۱۲- نهاد های کمک کننده: مؤسسات و نهاد های ملی و بين المللی که به مؤسسات تمويلات مالی خُرد به منظور حمايت مالی

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

تشبثونو د مالي ملاتړ په موخه د وړو مالي تمويلونو مؤسسو سره مالي مرسته کوي.

۱۳- د مرستو آسانه (تسهيل) کوونکې ادارې: هغه دولتي او غير دولتي ادارو ته وايي چې د وړو مالي تمويلونو مؤسسو او د مرسته کوونکو ادارو ترمنځ د منځګړي په توګه عمل کوي.

۱۴- د وړو تمويلونو د مالي مؤسسو تمويلوونکي: هغو اشخاصو، ملي او نړيوالو سازمانونو، بانکونو، دولتي او غير دولتي ادارو ته وايي چې د يو لړ شرايطو په پام کې نيولو سره د وړو مالي تمويلونو مؤسسې تمويلوي.

۱۵- ښه اداري جوړښت (Corporate Governance): هغو تړونونو، اقداماتو، کړنلارو، لارو چارو او مقرراتو ته ويل کېږي چې د وړو مالي تمويلونو مؤسسو د ځواب ورکونې، روڼتيا، دوامداره کړنو لپاره وړاندې کېږي. د دې تر څنګ دا اداري جوړښت د څار پلاوي، د عامل پلاوي، شرعي سلاکار او د پلټنې کمېټې دندې هم رانغاړي.

۱۶- تضمين: هغه منقول/غير منقول مالونه دي چې تمويل اخيستونکی يې د تمويل خوندي کولو لپاره تمويل ورکوونکي ته چمتو کوي.

۱۷- منقول مال: هر هغه مال ته ويل کيږی چې انتقالول يې له يو ځای څخه بل ځای ته شونی وي. چې پدې کی پيسې، ټوکر، حيوانات، مکيلات، موزونات او داسې نور اشيا چې د انتقالولو وړ وي شاميلېږي.

تشبثات خُرد بصورت مستقيم و يا غير مستقيم (از طريق نهاد های تسهيل کننده) کمک مالی و يا ساير کمک ها را فراهم می نمايند.

۱۳- نهاد های تسهيل کننده کمک ها: نهاد های دولتی و غير دولتی که بين مؤسسات تمويلات مالی خُرد و نهاد های کمک کنند منحيث ميانجی عمل می نمايند.

۱۴- تمويل کننده مؤسسات تمويلات مالی خُرد: عبارت اند از اشخاص و سازمان های ملی و بين المللی، بانک ها، نهاد های دولتی و غير دولتی يا شرکت ها و انجمن ها که برای مؤسسات تمويلات مالی خُرد با درنظرداشت يک سلسله شرايط، تمويل مورد نياز شان و يا ساير کمک ها را فراهم می سازند.

۱۵- ساختار اداری خوب (Corporate Governance): به توافقات، اقدامات، طرزالعمل ها، روش ها و مقررات اطلاق ميگردد که جهت پاسخگوی، شفافيت، عملکرد پايدار مؤسسات تمويلات مالی خُرد فراهم می گردد. بر علاوه شامل ساختار و وظايف هيئت نظار، هيئت عامل، مشاور شرعی و کميته بررس می گردد.

۱۶- تضمين: اموالی منقول/غير منقول است که تمويل گيرنده به تمويل دهنده جهت مصؤن ساختن تمويل فراهم می‌کند.

۱۷- مال منقول: به مال گفته می شود که انتقال آن از يک جای به جای ديگر ممکن باشد که شامل پول، رخت، حيوانات، مکيلات، موزونات و ساير اشياء قابل انتقال می باشد.

۱۸- **غیر منقول مال:** هر هغه مال ته ویل کیږي چې انتقالول یې له یو ځای څخه بل ځای ته ممکن نه وي لکه ځمکه، کور او داسې نور املاک.

۱۹- **شرعي قباله:** هغه سند ته وایي چې د غیر منقول مال، د پېرودونکي او پلورونکي ځانګړنې ولري، پر مال د شخص مالکیت تثبیت کړي او په دولتي ادارو او اړونده محکمه کې یې نور پړاوونه طی او ثبت شوي وي.

۲۰- **عرفي سند:** هغه سند ته وایي چې د غیر منقول مال، د پېرودونکي او د هغه د پلورونکي ځانګړتیاوې ولري، د ځای یا سیمې په کچه د غیر منقول مال د ملکیت د تثبیت لپاره کارول شوی وي او په دولتي ادارو کې ثبت یا نه وي.

۲۱- **صعب الحصوله شتمني:** هغه شتمني دي چې شکمنتیا یا د زیان په ډلبندي کې راغلې وي.

۲۲- **د ترلاسه کېدو وړ شتمني:** هغه شتمني یا تضمین ته وایي چې د تمویل اخیستونکي د ناتوانۍ (افلاس) په صورت کې، تمویل ورکوونکی د واک لرونکې محکمې له لارې د هغه مالکیت ترلاسه کولای شي.

۲۳- **پای ته رسېدلي تمویلونه:** هغه تمویلونه دي چې په ټرون کې له هوکړه شوې بېرته ورکولو مودې وروسته، د یوې ورځې په تېرېدو سره بېرته ورکړل شوي نه وي.

۲۴- **د تمویلونو زیان د جبران زېرمې:** هغه پیسې چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسه یې د تمویلونو د نه ادایني یا د نه ترلاسه کېدو وړ نورو حسابونو په صورت کې د احتمالي زیان د جبران لپاره په پام کې نیسي.

۱۸- **مال غیر منقول:** به مال گفته می شود که انتقال آن از یکجای به جای دیگر ممکن نباشد مانند زمین، خانه و سایر چنین املاک.

۱۹- **قباله شرعی:** عبارت از سند است که حاوی مشخصات مال غیر منقول، خریدار و فروشنده آن بوده، مالکیت شخص بر آن مال را تثبیت نموده و در ادارات دولتی و محکمه مربوطه طی مراحل و ثبت شده باشد.

۲۰- **سند عرفی:** عبارت از سند است که حاوی مشخصات مال غیر منقول، خریدار و فروشنده آن بوده و در سطح محل یا منطقه جهت تثبیت ملکیت مال غیر منقول استفاده گردیده و در اداره دولتی ثبت باشد و یا نباشد.

۲۱- **دارایی صعب الحصول:** دارایی است که در صنف مشکوک یا ضرر قرار گرفته باشد.

۲۲- **دارایی قابل تصرف:** دارایی یا تضمین است که در صورت عدم توانایی پرداخت تمویل گیرنده (افلاس)؛ تمویل دهنده مالکیت آن را از طریق محکمه ذیصلاح بدست آورده می تواند.

۲۳- **تمویلات موعد گذشته**: تمویل که ظرف یک روز پس از مدت بازپرداخت توافق شده در قرارداد، بازپرداخت نشده باشد.

۲۴- **ذخیره جبران خساره تمویلات:** وجوهی که یک مؤسسه تمویلات مالی خُرد برای جبران ضرر احتمالی در صورت عدم پرداخت تمویلات یا سایر حسابات قابل دریافت در نظر می‌گیرد.

د افغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹

۲۵- **بیا پلان شوی تمویل:** هغه تمویل ته وایي چې د مالي مؤسسې لخوا له تمویل اخیستونکي سره په تفاهم د وخت، د قسطونو د ورکړې او نورو شرطونو او ضوابطو له پلوه بیا پلان شوی وي چې په هغه کې د تمویل مبلغ زیات نه شي.

۲۶- **شخص:** حقیقي شخص یا حُکمي (اداري) ته ویل کېږي.

۲۷- **ګټه:** د اسلامي مالي خدمتونو د وړاندې کولو له کبله ترلاسه شوي عاید ته وایي چې د ګټې معنا وړاندې کوي.

۲۸- **د ونډه والو عمومي مجمع:** هغه شخص یا اشخاص چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسه تأسیسوي او د عمومي امتیاز خاوند وي.

۲۹- **مالي مؤسسه:** هغه مالي مؤسسو، شرکتونو او ادارو ته ویل کېږي چې د افغانستان بانک څخه یې د فعالیت جواز ترلاسه کړی وي.

۳۰- **لومړۍ درجه خپلوان:** پلار، مور، خور، ورور، زوی، لور، خاوند او مېرمن رانغاړي.

۳۱-**کلیدي بستونه:** د څار پلاوي غړي، عامل پلاوي غړي، لوی آمریتونه او مدیریتونه رانغاړي.

دویم څپرکی

د وړو مالي تمویلونو د سکتور ایکو سیستم

پنځمه ماده:

(۱) ایکو سیستم لږ تر لږه لاندې موارد رانغاړي:

۲۵- **تمویل برنامه ریزی شده مجدد:** به تمویل گفته می‌شود که از لحاظ زمانی، پرداخت اقساط و سایر شرایط و ضوابط در تفاهم با تمویل گیرنده از طرف مؤسسه مالی، طوری برنامه ریزی مجدد شده باشد که در آن مبلغ تمویل ازدیاد نیابد.

۲۶- **شخص**: عبارت از شخص حقیقی یا حُکمی (اداره) می باشد.

۲۷- **مفاد**: عبارت از عاید حاصل شده از ارایه خدمات مالی اسلامی می باشد که معنی بهره و فایده را افاده می نماید.

۲۸- **مجمع عمومی سهمداران**: شخص یا اشخاصیکه مؤسسه تمویلات مالی خُرد را تأسیس می نمایند و صاحب امتیاز عمومی می باشند.

۲۹- **مؤسسه مالی**: عبارت اند از مؤسسات مالی، شرکت ها و نهاد هایکه از دافغانستان بانک جواز فعالیت دریافت نموده باشد.

۳۰- **اقارب درجه اول**: شامل پدر، مادر، خواهر، برادر، پسر، دختر، شوهر وخانم، می باشند.

۳۱- **بست های کلیدی**: شامل اعضای هیئت نظار، اعضای هیئت عامل، آمریت ها و مدیریت های عمومی می باشند.

فصل دوم

ایکو سیستم سکتور تمویلات مالی خُرد

ماده پنجم

(۱) ایکو سیستم حد اقل شامل موارد ذیل می باشد:

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate

۱- د وړو مالي تمویلونو له مؤسسو سره د تفاهم او شرایطو پر اساس د هغه له ګټې یا زیان سره یو ځای د تمویل اخیستونکي لخوا د تمویل د بیا ورکړې د مکلفیتونو کلتور/فرهنګ.

۲- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اړې دي چې اسلامي مالي خدمتونه وړاندې کړي.

۳- د وړو مالي تمویلونو د مؤسسو شبکې په هېواد کې په ملي کچه او د زون او ولایتونو په کچه د مناسبو او معقولو شرطونو په پام کې نیولو سره د وړو مالي تمویلونو خدمتونه وړاندې کړي. مناسب او معقول شرطونو وخت په وخت د سکتور د شرطونو په پام کې نیولو سره د افغانستان بانک لخوا د متحدالمالونو له لارې مشخص کېږي.

۴- د وړو مالي تمویلونو د مؤسسو مرسته کوونکې ادارې، ذینفعان د ښوونې او ظرفیت لوړونې، د اقتصادي فرصتونو د پېژندنې او ګټه اخیستنې، د اعتباري تضمینونو، مدیریتي او څارنیزو معلوماتو او د وړو مالي تمویلونو مؤسسو د اړوندو نورو کړنو د تمویل په برخه کې.

۵- هغه تمویلوونکي چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسو ته د تمویل یا په بلا عوضه ډول مالي مرسته او یا له نورو سوداګریزو شرایطو سره سم تمویلونه وړاندې کوي.

(۲) د افغانستان بانک د وړو مالي تمویلونو سکتور لپاره ایکو سیستم پراخه او اسانه کړی او د مقررې له عمومي موخې سره سم یې د نویو مؤسسو د جوړولو او په سکتور کې د فعالو مؤسسو د کړنو د تنظیمولو لپاره اړین اقدامات تر لاس لاندې نیولي.

۱- فرهنگ مکلفیت بازپرداخت تمویل توسط تمویل گیرنده تو ام با مفاد یا ضرر آن حسب تفاهم و شرایط با مؤسسه تمویلات مالی خُرد

۲- مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند خدمات مالی اسلامی را فراهم نمایند.

۳- شبکه مؤسسات تمویلات مالی خُرد بادرنظرداشت شرایط معقول و مناسب به سطح ملی، زون و ولایات، خدمات تمویلات مالی خُرد را در کشور فراهم نمایند. شرایط معقول و مناسب وقتاً فوقتاً بادرنظرداشت شرایط سکتور از طرف د افغانستان بانک ذریعه متحدالمال ها مشخص می گردد.

۴- نهاد های کمک کننده مؤسسات تمویلات مالی خُرد، ذینفعان در خصوص تمویل، آموزش و ارتقاء ظرفیت، شناسائی و بهره برداری فرصت های اقتصادی، تضمینات اعتباری، معلومات مدیریتی و نظارتی و سایر فعالیت های مرتبط به مؤسسات تمویلات مالی خُرد.

۵- تمویل دهندگان که به مؤسسات تمویلات مالی خُرد تمویلات را طوری تمویل مالی یا کمک مالی بلا عوض و یا مطابق سایر شرایط تجاری فراهم می نمایند.

(۲) د افغانستان بانک ایکو سیستم را برای سکتور تمویلات مالی خُرد انکشاف و تسهیل نموده و اتخاذ اقدامات لازم در خصوص ایجاد مؤسسات جدید و تنظیم فعالیت های مؤسسات فعال در سکتور را مطابق هدف کُلی مقرره تنظیم می نماید.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۳) د افغانستان بانک د وړو مالي تمويلونو د ايکو سیستم د يوې برخې په توګه مناسب اداري جوړښت اسانه کوي او په همدې موخه د افغانستان بانک کولای شي:

۱- د وړو مالي تمويلونو سکتور ته د کورنيو او بهرنيو پيسو د جريان څارل او په همدې موخه د اړين ميکانيزم رامنځته کول.

۲- د وړو مالي تمويلونو سکتور د خونديتوب په موخه د ورکړل شوو وړو مالي تمويلونو د خونديتوب لپاره د اختصاصي صندوق جوړول او په دې برخه کې د لازم ميکانيزم رامنځته کول.

۳- د وړو مالي تمويلونو د ګټو په اړه د عامه پوهاوي په موخه د اسانتياوې، ملاتړ او د اړتيا په صورت کې اړينو ميکانيزمونو رامنځته کول.

۴- د وړو مالي تمويلونو د ذينفعانو د ګټو په ځانګړې توګه د هغو بې وزلو لپاره چې په زنځيري ډول دا ډول کړنې ورته وړاندې کېږي، د اقتصادي فرصتونو د پېژندلو او ګټه اخيستنې په موخه له وزارتونو او نورو اړوندو دولتي او غير دولتي ادارو سره همغږي درلودل.

(۳) د افغانستان بانک ساختار اداری مناسب را به عنوان بخشی از ایکو سیستم تمویلات مالی خُرد تسهیل می نمایند و به این منظور د افغانستان بانک می تواند:

۱- نظارت بر جریان وجوه داخلی و خارجی به سکتور تمویلات مالی خُرد و ایجاد میکانیزم لازم به این منظور.

۲- ایجاد صندوق اختصاصی برای مصئونیت تمویلات مالی خُرد اعطاء شده غرض مصئونیت سکتور تمویلات مالی خُرد و ایجاد میکانیزم لازم در این عرصه.

۳- تسهیل، حمایت و در صورت نیاز ایجاد میکانیز های لازم غرض آگاهی عامه در خصوص مزایای تمویلات مالی خُرد.

۴- هماهنگی با وزارتخانه و سایر ادارات ذیربط دولتی و غیر دولتی بمنظور شناسائی و بهره برداری از فرصت های اقتصادی جهت منافع ذینفعان تمویلات مالی خُرد بخصوص برای فقرا که به شکل زنجیره ای چنین فعالیت ها برای شان فراهم می گردد.

درېيم څپرکی
د وړو مالي تمويلونو مؤسسو د جواز ورکولو شرطونه

د جواز د ترلاسه کولو غوښتنليک

شپږمه ماده:

(۱) هغه اشخاص چې د وړو مالي تمويلونو خدمتونه وړاندې کوي او يا د دا ډول خدمتونو د وړاندې کولو غوښتنه لري، اړ دي څو د فعاليت له پيلېدو مخکې

فصل سوم
شرایط جواز دهی مؤسسات تمویلات مالی خُرد

درخواستی اخذ جواز

مادهٔ ششم:

(۱) اشخاصیکه خدمات تمویلات مالی خُرد را ارائه می نمایند و یا تقاضای فراهم ساختن چنین خدمات را داشته باشند، مکلف اند تا

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

د دې مقررې د احکامو له صراحت سره سم د جواز ترلاسه کولو لپاره د افغانستان بانک ته مراجعه وکړي.

(۲) د غوښتنلیک وړاندې کوونکی کولای شي چې د غوښتنلیک فورمه په مرکز او ولایتونو کې د افغانستان بانک له څانگواو یا د افغانستان بانک له انټرنیټي پاڼې څخه ترلاسه او ډکه کړي.

(۳) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې جواز غوښتونکی اړ دی چې د ژمنې او شرطونو اړوند فورم له کره کتنې وروسته لاسلیک کړي.

(۴) غوښتنلیک سره اړونده مرستندویه سندونه د افغانستان بانک ته له تسلیمولو وروسته د ٦٠ ورځو په اوږدو کې طی مراحل کیږي، که چیرې کوم سند نیمگړی وي، د افغانستان بانک به د جواز غوښتوونکي ته خبر ورکوي، ترڅو نیمگړي اسناد د یوې اوونی په اوږدو کې بشپړ او وړاندې کړي.

(۵) د جواز غوښتونکی اړ دی چې یو هر اړخیز سوداگریز پلان چمتو کړي چې په کې د ونډه والو بشپړ توضیحات، د مؤسسې پانگه او سرچینې، د کوچني مالي تمویل عملیاتو لپاره شته بودجه، څنگه او چیرته د بودجې تخصیصول، د روزنیزو پروگرامونو له لارې د گټې اخیستونکي د پوهاوي او ظرفیت لوړولو ملاتړ، د وړاندوینې وړ عواید، د گواښونو د مدیریت لارې چارې او د پراختیا او پایداری پروگرامونه شامل وي. همدارنگه سواگریز پلان اوږد مهاله سوداگریزې موخې چې د بازار موندنې، عملیاتي، تخنیکي او مالي چارو هر اړخیزو ستراتیژیو لخوا یې ملاتړ کیږي، رانغاړي. د

قبل از آغاز فعالیت حسب صراحت احکام این مقرره جهت دریافت جواز به د افغانستان بانک مراجعه نمایند.

(۲) درخواست کننده می تواند فورم درخواستی را در مرکز و ولایات از نمایندگی هایدافغانستان بانک و یا از صفحه انترنتی دافغانستان بانک دریافت و خانه پوری نماید.

(۳) درخواست کننده جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است فورم تعهد و شرایط جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد را بعد از مطالعه دقیق امضاء نماید.

(۴) درخواستی تکمیل شده تو ام با اسناد حمایوی آن بعد از تسلیمی به دافغانستان بانک طی ٦٠ روز طی مراحل می گردد. در صورت ارائه اسناد ناقص، د افغانستان بانک متقاضی جواز را مطلع می سازد تا اسناد ناقص را طی یک هفته تکمیل و ارائه نماید.

(۵) متقاضی جواز مکلف است پلان تجارتی جامع را که شامل جزئیات کامل سهمداران، سرمایه مؤسسه و منابع آن، وجوه موجود برای عملیات تامین مالی خُرد، چگونگی و محل تخصیص وجوه، حمایت ذینعفان بالوسیله برنامه های آگاهی دهی و ظرفیت سازی و آموزش، عواید قابل پیشبینی، نحوه مدیریت خطر و برنامه های توسعه و پایداری می باشد. همچنان پلان تجاری اهداف دراز مدت تجاری را که توسط ستراتیژی های جامع بازاریابی، عملیاتی، تخنیکی و امور مالی حمایت میشود، در بر داشته باشد. حد اقل مدت زمانی که تحت پوشش پلان تجاری قرار

سوداگریز پلان د پوښښ لپاره لږ تر لږه ټاکل شوی وخت ۳ کاله دی. سربېره پردې، د مؤسسې اساسنامه، تشکیلاتي جوړښت، د څار پلاوي، عامل پلاوي او مهمو بستونو سوانح وړاندې کړي.

(٦) د وړو مالي تمویلونو مؤسسو د فعالیت جواز غوښتونکي اړ دي چې د ځانګړي سوداګریز نوم لاندې د یوې مالي مؤسسې په توګه د سوداګرۍ او صنعت وزارت اړوند د فکري مُلکیتونو او مرکزي ثبت په عمومي ریاست کې ثبت شي.

<u>د سواګریزو بانکونو د وړو مالي تمویلونو برخه (دریڅه)</u>

اوومه ماده:

(۱)بانکونه اړ دي د وړو مالي تمویلونو د خدمتونو وړاندې کولو په موخه له د افغانستان بانک څخه د نه اعتراض سند ترلاسه کړي او په دې موخه یو غوښتنلیک چې اړین معلومات او هغه سندونه چې د اسلامي بانکوالۍ او مالي خدمتونو د آمریت د جواز ورکولو مدیریت لخوا اړین وګڼل شي، وړاندې کړي.

(۲)سوداګریز بانکونه اړ دي څو له دې مقررې سره سم د خپلو وړو مالي تمویلونو د برخې (دریڅې) د فعالیت په برخه کې عمل وکړي.

<u>د جواز ډول</u>

اتمه ماده

(۱) د وړو مالي تمویلونو خدمتونو ته د لاسرسي په موخه، د افغانستان بانک په ترتیب مناسبو شرایطو ته په کتو سره د ولایتونو، زونونو او په ټوله کې په ملي کچه درې ډوله جوازونه صادروي. هر جواز لرونکی دې په ټاکل شوې سیمه کې فعالیت وکړي.

گیرد ۳ سال مي باشد. برعلاوه، اساسنامه مؤسسه، ساختار تشکیلاتی، سوانح هیئت نظار، هیئت عامل و بست های کلیدی را ارائه نمایند.

(٦) در خواست کننده جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است تحت نام مشخص به حیث یک مؤسسه تمویل مالی در وزارت صنعت و تجارت/ ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت های فکری، ثبت گردد.

<u>بخش (دریچه) تمویلات مالی خُرد بانک های تجارتی</u>

ماده هفتم

(۱)بانکها مکلف اند بمنظور ارائه خدمات تمویلات مالی خُرد، سند عدم اعتراض را از د افغانستان بانک اخذ نمایند و به این منظور درخواستی حاوی معلومات لازم و اسناد که از طرف آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی لازم دانسته شود، ارائه نمایند.

(۲)بانک های تجارتی مکلف اند در خصوص فعالیت بخش (دریچه) تمویلات مالی خُرد خویش طبق این مقرره عمل نمایند.

<u>نوعیت جواز</u>

ماده هشتم:

(۱) به منظور دسترسی به خدمات تمویلات مالی خُرد، د افغانستان بانک سه نوع جواز را بالترتیب با درنظرداشت شرایط مناسب در سطح ولایت، زون و ملی صادر می نماید. هر یک از دارنده گان جواز در ساحه مشخص فعالیت نمایند.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۲) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اړې دي چې په ملي کچه د هېواد په ډېری ولایتونو یا لږ تر لږه د درېیو زونونو په ولایتونو کې او د زون په کچه د اړوند زون په ټولو ولایتونو کې د وړو مالي تمویلونو خدمتونه وړاندې کړي.

(۳) د وړو مالي تمویلونو فعالې مؤسسې اړې دي چې د دې مقررې له تصریحاتو سره سم یو ډول جواز ترلاسه کړي.

<u>د وړو مالي تمویلونو د مؤسسو پانګه</u>

نهمه ماده:

(۱) د جواز د ډول په پام کې نیولو سره، د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اړې دي چې لږ تر لږه په لاندې ډول پانګه ولري:

۱- د یو مشخص ولایت په کچه د وړو مالي تمویلونو د مؤسسو لپاره درې میلیونه او پنځه سوه زره افغانۍ.

۲- د زون په کچه د وړو مالي تمویلونو د مؤسسو مبلغ لس میلیونه افغانۍ.

۳- په ملي کچه د وړو مالي تمویلونو د مؤسسو مبلغ پنځه ویشت میلیونه افغانۍ.

(۲) هغه بانکونه چې د وړو مالي تمویلونو په برخه کې فعالیت کوي، د دې مادې د (۱) فقرې له رعایتولو څخه مستثنی دي، خو بانکونه اړ دي چې د اړتیا له مخې د وړو مالي تمویلونو د برخې (دریڅې) د مالي تأمینولو په موخه د اړتیا وړ پانګه ځانګړې کړي.

(۳) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اړې دي چې د پانګې اړوند اړین سندونه له دې مادې سره سم د افغانستان بانک د غوښتنې پر بنسټ وړاندې کړي.

(۲) مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند به سطح ملی در اکثر ولایات کشور یا حد اقل در ولایات مربوط به سه زون، و در سطح یک زون در تمام ولایات زون مربوط، خدمات تمویلات مالی خُرد را فراهم سازند.

(۳) مؤسسات تمویلات مالی خُرد فعال مکلف اند یک نوع جواز حسب تصریحات این مقرره، اخذ نمایند.

<u>سرمایهٔ مؤسسات تمویلات مالی خُرد</u>

مادهٔ نهم:

(۱) باتوجه به نوعیت جواز، مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف به داشتن حد اقل سرمایه قرار ذیل می باشند:

۱- مؤسسات تمویلات مالی خُرد در سطح یک ولایت مشخص، سه میلیون و پنجصد هزار افغانی.

۲- مؤسسات تمویلات مالی خُرد در سطح زون مبلغ ده میلیون افغانی.

۳- مؤسسات تمویلات مالی خُرد در سطح ملی مبلغ بیست و پنج میلیون افغانی.

(۲) بانکهای که در عرصه تمویلات مالی خُرد فعالیت می نمایند، از رعایت فقره (۱) این ماده مستثنی بوده اما بانک ها مکلف اند حسب ضرورت، سرمایه مورد نیاز را غرض تأمین مالی بخش (دریچه) تمویلات مالی خُرد، اختصاص دهند.

(۳) مؤسسات تمویل مالی خُرد مکلف اند اسناد لازم مرتبط به سرمایه را حسب مطالبه دافغانستان بانک طبق این ماده ارائه نمایند.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

فیسونه

لسمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک کولای شي د فعالیت جواز د غوښتنلیک د نورو پړاوونو د ترسره کولو او صادرولو په موخه فیس واخلي.

(۲) وضع شوي فیسونه لاندې موارد رانغاړي:

۱- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د جواز (صادرولو او تمدیدولو) غوښتنلیک د نورو پړاوونو د ترسره کولو فیس؛ ۵۰۰۰۰ (پنځوس زره) افغانۍ.

۲- د مثنی جواز د صادرولو فیس ۲۵۰۰۰ (پنځه ویشت زره) افغانۍ.

۳- د امتیاز مالک د بدلون او د مالکیت د لېږد غوښتنلیک د نورو پړاوونو د ترسره کولو فیس؛ ۵۰۰۰۰ (پنځوس زره) افغانۍ.

۴- د انحلال (منحلېدو) او سوداګریز نوم د بدلولو د غوښتنلیک د نورو پړاوونو د ترسره کولو فیس؛ ۲۵۰۰۰ (پنځه ویشت زره) افغانۍ.

(۳) د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوي فیسونه د بیا ورکولو وړ نه دي.

(۴) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې جواز د ۳ کلونو لپاره صادرېږي.

(۵) په دې ماده کې درج شوي فیسونه د اړتیا په صورت کې تعدیلېږي او نور فیسونه هم د افغانستان بانک لخوا د متحدالمالونو له لارې مشخص او ټاکل کېدای شي.

(٦) د نه اعتراض د سند فیس او نور فیسونه کیدای شي چې په بانکونو باندې د اسلامي بانکوالۍ او مالي خدمتونو د آمریت له کړنلارو او متحدالمالونو سره سم تطبیق شي.

فیس ها

مادۀ دهم:

(۱) د افغانستان بانک در مقابل طی مراحل درخواستی و صدور جواز فعالیت می تواند فیس اخذ نماید.

(۲) فیس های وضع شده قرار ذیل می باشد:

۱- فیس طی مراحل درخواستی (صدور و تمدید) جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد مبلغ ۵۰۰۰۰ (پنجاه هزار) افغانی.

۲- فیس صدور جواز مثنی ۲۵۰۰۰ (بیست و پنج هزار) افغانی.

۳- فیس طی مراحل درخواستی تغییر صاحب امتیاز، انتقال مالکیت مبلغ ۵۰۰۰۰ (پنجاه هزار) افغانی.

۴- فیس طی مراحل درخواستی انحلال و تغییر اسم تجارتی مبلغ ۲۵۰۰۰ (بیست و پنج هزار) افغانی.

(۳) فیس های مندرج فقره (۲) این ماده قابل بازپرداخت نمی باشند.

(۴) جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد برای مدت ۳ سال صادر میگردد.

(۵) فیس های مندرج این ماده حسب لزوم دید تعدیل و سایر فیس ها نیز از جانب دافغانستان بانک ذریعه متحد المال ها مشخص و تعیین شده می تواند.

(۶) فیس جواز (سند عدم اعتراض) و سایر فیس ها بالای بانک ها میتواند حسب طرزالعمل ها و متحدالمال های آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی تطبیق گردد.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

پالیسیانې

یولسمه ماده:

د وړو مالي تمویلونو مؤسسې جواز غوښتونکي د لاندې پالیسیو په وړاندې کولو اړ دي او همدارنگه هغه بانکونه چې د وړو مالي تمویلونو په برخه کې فعالیت لري، د هغوي په داخلي پالیسیانو کې لږ تر لږه د وړو مالي تمویلونو د مدیریت، کنټرول او گواښونو کموالي د څرنگوالي په برخه کې اړین بحثونه شامل وي:

۱- د تمویلونو پالیسي.

۲- د تضمینونو پالیسي.

۳- د گواښونو مدیریت پالیسي(کولای شي چې د جواز له ترلاسه کولو څخه وروسته وړاندي کړي).

۴- عملیاتي پالیسي.

۵- د پیسو وینځلو او ترهگرۍ له تمویل څخه د مخنیوي پالیسي.

۶- د پېرودونکي د خوندي ساتنې پالیسي(کولای شي چې د جواز د ترلاسه کولو څخه وروسته وړاندې کړي).

۷- د بشري سرچینو پالیسي.

۸- د داخلي پلټنې پالیسي(کولای شي چې د جواز له تر لاسه کولو څخه وروسته وړاندې کړي).

۹- اخلاقي کوډ.

۱۰- د مالي او حسابدارۍ پالیسي.

۱۱- د شخړو د حل پالیسي(کولای شي چې د جواز له ترلاسه کولو څخه وروسته وړاندې کړي).

۱۲- د معلوماتي ټکنالوژۍ پالیسي او نورې د اړتیا وړ پالیسیانې(کولای شي چې د جواز له ترلاسه کولو څخه وروسته وړاندې کړي).

پالیسی ها

مادۀ یازدهم:

درخواست کننده جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف به ارائه پالیسی های ذیل می باشد و بانک های که در عرصه تمویلات مالی خُرد فعالیت دارند، پالیسی های داخلی آنها حد اقل مباحث لازم در خصوص چگونگی مدیریت، کنترول و کاهش خطرات تمویلات مالی خُرد را شامل گردد:

۱- پالیسی تمویلات.

۲- پالیسی تضمینات.

۳- پالیسی مدیریت خطرات (میتواند بعد از اخذ جواز ارائه نماید).

۴- پالیسی عملیاتی.

۵- پالیسی جلوگیری از پولشویی و تمویل تروریزم.

۶- پالیسی حفاظت از مشتری (میتواند بعد از اخذ جواز ارائه نماید).

۷- پالیسی منابع بشری.

۸- پالیسی تفتیش داخلی(میتواند بعد از اخذ جواز ارائه نماید).

۹- کود اخلاقی.

۱۰- پالیسی مالی و حسابداری.

۱۱- پالیسی حل منازعات (میتواند بعد از اخذ جواز ارائه نماید).

۱۲- پالیسی تکنالوژی معلوماتی و سایر پالیسی-های مورد ضرورت (میتواند بعد از اخذ جواز ارائه نماید).

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Da Afghanistan Bank
Financial Institutions Supervision Directorate General

<u>بهرنیو اشخاصو ته د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د جواز ورکولو شرطونه</u>

دولسمه ماده:

بهرنۍ مؤسسې او شرکتونه کولای شي په افغانستان کې د وړو مالي تمویلونو د فعالیت جواز د ترلاسه کولو په موخه د دې مقررې پر بنسټ د افغانستان بانک ته غوښتنلیک وړاندې کړي.

د جواز غوښتونکي بهرني اشخاص اړ دي چې په شپږمه ماده کې له درج شوو سندونو سربېره لاندې شرطونه او سندونه هم بشپړ کړي:

۱- غوښتونکې مؤسسه اړه ده چې د صنعت او سوداګرۍ وزارت اړوند فکري مالکیتونو د مرکزي ثبت په ریاست او یا د افغانستان په نورو اړوندو ادارو کې ثبت شي.

۲- په افغانستان کې د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د تأسیس او تائید په اړه د مورني شرکت د څار پلاوي تصویب وړاندې کړي.

۳- نور معلومات، شرایط او سندونه د اړتیا په صورت کې د افغانستان بانک لخوا غوښتل کېدای شي.

<u>د مالکیت/ د جواز د امتیاز لېږد</u>

دیارلسمه ماده:

(۱) د جواز لرونکي نشي کولای چې د افغانستان بانک له مخکینۍ منظورۍ پرته د خپل جواز مالکیت بل شخص ته ولېږدوي.

(۲) د جواز هغه درلودونکي چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د مالکیت د بدلون غوښتونکي وي، اړ دي چې د مالکیت د لېږد او بدلون غوښتنلیک د منظورۍ اخیستلو لپاره په مرکز کې د افغانستان بانک د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت او ولایتونو کې د افغانستان بانک څانګو ته تسلیم کړي.

<u>شرایط صدور جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد به اشخاص خارجی</u>

مادۀ دوازدهم:

مؤسسات و شرکت های خارجی میتوانند بمنظور اخذ جواز فعالیت تمویلات مالی خُرد در افغانستان حسب صراحت این مقرره به د افغانستان بانک درخواستی ارائه نمایند.

اشخاص خارجی متقاضی جواز مکلف اند تا برعلاوه اسناد مندرج ماده ششم این مقرره، شرایط و اسناد ذیل را نیز تکمیل نمایند:

۱- مؤسسه متقاضی مکلف است در اداره ثبت مالکیت های فکری/ وزارت صنعت و تجارت و یا اداره ذیربط در افغانستان ثبت گردد.

۲- ارائه تصویب هیئت نظار شرکت مادر مبنی بر تائید ایجاد مؤسسه تمویلات مالی خُرد در افغانستان.

۳- سایر معلومات، شرایط و اسناد حسب لزوم دید د افغانستان بانک مطالبه شده میتواند.

<u>انتقال مالکیت/امتیاز جواز</u>

مادۀ سیزدهم:

(۱) دارندگان جواز نمی تواند بدون منظوری قبلی د افغانستان بانک مالکیت جواز خویش را به شخص دیگر انتقال دهند.

(۲) دارندگان جواز که خواهان تغییر مالکیت جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد میباشند، مکلف اند درخواستی تغییر، انتقال مالکیت را جهت اخذ منظوری د افغانستان بانک به آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکی در مرکز و یا در ولایات به نمایندگی د افغانستان بانک تسلیم نمایند.

د افغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۳) مالک یا د هغوی واک لرونکی استازی چې د غوښتنلیک د نورو پړاوونو د ترسره کولو لپاره په کابل کې د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت، سیمه ایزو زونونو او په ولایتونو کې د افغانستان بانک څانګو ته ورشي او لاندې معلومات او سندونه د بدلون او مالکیت د لیږد له غوښتنلیک سره یو ځای وړاندې کړي.

۱- د سپارلو د دلیلونو او څرنګوالي په اړه د غوښتنلیک وړاندې کول.

۲- د جواز مالکیت د ترلاسه کوونکي لخوا د پیسو د سرچینې په اړه د مرستندویه اسنادو وړاندې کول.

۳- له اړوندې مرجع څخه د تعدیل شوې اساسنامې تائیدول.

۴- د مالیاتو د نه باقیدارۍ د تصدیق وړاندې کول.

۵- د جنایي او مالي جرم د نه مسئولیت د تصدیق برابرول.

۶- د مؤسسې د شته مالي وضیعت حسابونه او راپور.

۷- د فعالیت اصلي جواز او د افغانستان بانک له غوښتنې سره سم د نورو معلوماتو او مدرکونو وړاندې کول.

(۴) غوښتونکی اړ دی، څو د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د مالکیت بدلون او د مالکیت لېږد په اړه خبرتیا په یو ځایي ورځپاڼه کې خپره کړي او یو نقل یې د افغانستان بانک ته وړاندې کړي. د مالکیت بدلون او یا د مالکیت لېږد خبرتیا لږ تر لږ د یوې میاشتې لپاره اعلان ته وسپاري. پېرودونکي کولای شي د یادې مؤسسې په اړه خپلې نیوکې د افغانستان بانک ته وسپاري

(۳) مالک یا نماینده صلاحیتدار آنها جهت طی مراحل درخواستی به آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکی در کابل، زون های ساحوی و نماینده‌گی های د افغانستان بانک در ولایات مراجعه نمایند و مدارک و معلومات آتی را همراه با درخواستی ارائه نماید:

۱- ارائه درخواستی در خصوص چگونگی و دلایل واگذاری.

۲- ارائه اسناد حمایوی بابت منبع پول توسط دریافت کننده مالکیت جواز

۳- تائیدی اساسنامه تعدیل شده از مرجع مربوطه.

۴- ارائه تصدیق عدم باقیداری مالیاتی.

۵- فراهم سازی تصدیق عدم مسؤلیت جرم جنایی و مالی.

٦- ارائه وضعیت فعلی صورت حساب مالی مؤسسه.

۷- اصل جواز فعالیت؛ و سایر معلومات و مدارک طبق لزوم دید د افغانستان بانک.

(۴) درخواست دهنده مکلف است تا اطلاعیه را در مورد تغییر مالکیت، انتقال مالکیت مؤسسه تمویلات مالی خُرد در یکی از جراید محل فعالیت خویش به نشر سپرده و یک نقل آن را به د افغانستان بانک ارائه نماید. اطلاعیه تغیر مالکیت و یا انتقال مالکیت حد اقل یک ماه به اعلان سپرده شود. مشتریان می توانند انتقادات خود را در مورد مؤسسه مربوطه به د افغانستان بانک ارائه نمایند.

د افغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۵) د افغانستان بانک په هغه حالت کې د مالکیت لېږد غوښتنلیک منظوروي چې نوی شخص له دې مقررې سره سم ټول معیارونه او شرایط پوره کړي.

د مؤسسې لمنځه وړل (انحلال)

څوارلسمه ماده:

(۱) هر کله چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د امتیاز مالک یا واک لرونکی استازی (شرعي وکیل) وغواړي مالي مؤسسه منحل کړي، د منحلېدو (د فعالیت پرېښودلو) غوښتنلیک به په لیکلې بڼه د ځانګړو فورمو په بشپړولو سره په مرکز کې د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت د جواز ورکولو مدیریت او په ولایتونو کې د افغانستان بانک څانګو ته وسپاري.

(۲) د افغانستان بانک لخوا د انحلال غوښتنلیک د نورو پړاوونو له ترسره کولو مخکې اړوند اشخاص اړ دي چې په اړه یې په یو ځایي او یا ملي ورځپاڼه کې خبرتیا خپره کړي، نظریات راټول او د یوې میاشتې په موده کې د افغانستان بانک ته وړاندې کړي.

(۳) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د امتیاز د مالک او واک لرونکي استازي لخوا د انحلال (د فعالیت پرېښودلو) د غوښتنې په صورت کې یاد اشخاص له غوښتنلیک سربېره د لاندې سندونو او معلوماتو پر وړاندې کولو اړ دي:

۱- د مؤسسې د منحلولو دلایل وړاندې کول.

۲- د انحلال (وتلو) په پلان کې لاندې موارد شاملېږي خو ورته محدودې نه دي:

- د شته تمویلونو ټوکرۍ ته د مؤسسې له لوري د رسیدنې څرنګوالی.

(۵) دافغانستان بانک در صورت درخواستی انتقال مالکیت را منظور مینماید که شخص جدید تمام معیار ها را طبق این مقرره تکمیل نماید.

انحلال مؤسسه

مادهٔ چهاردهم:

(۱) هرگاه صاحب امتیاز یا نماینده با صلاحیت (وکیل شرعی) مؤسسه تمویلات مالی خُرد بخواهد مؤسسه مالی را منحل نماید، درخواستی انحلال (ترک فعالیت) را بصورت کتبی با تکمیل فورمه های اختصاصی مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی در مرکز و نمایندگی های د افغانستان بانک در ولایات، تسلیم نماید.

(۲) قبل از طی مراحل اسناد انحلال توسط د افغانستان بانک، اشخاص مربوط مکلف اند که در رابطه اطلاعیه را از طریق اخبار و رسانه های محلی و ملی به نشر رسانند و ملاحظات را جمع آوری و طی یک ماه به د افغانستان بانک ارائه نماید.

(۳) در صورت تقاضای انحلال (ترک فعالیت) از طرف صاحب امتیاز و نماینده با صلاحیت مؤسسه تمویلات مالی خُرد، برعلاوه درخواستی، مکلف به ارائه اسناد و معلومات ذیل نیز میباشد:

۱- ارائه دلایل انحلال مؤسسه.

۲- ارائه پلان خروج شامل موارد آتی بوده، اما محدود به اینها نمی باشد:

- نحوه رسیدگی به سبد تمویلات موجود توسط مؤسسه مورد نظر.

-چگونگی اجراآت مؤسسه در قبال تمویلات باقی مانده، بدهی و دارای های مؤسسه.

-تصفیه حسابات مشتریان.

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

- پاتې تمویلونو، پوراینې او شتمنیو ته د مؤسسې له لوري د رسیدنې څرنګوالی.

- د پېرودونکو د حسابونو تصفیه کول.

۳- د فعالیت د اصلي جواز تسلیمول.

۴- د مالیاتو د نه باقیدارۍ د تصدیق وړاندې کول.

۵- د جنایي او مالي جرم د نه مسئولیت تصدیق وړاندې کول.

۶- د پېرودونکو د ټولو سوابقو او د معاملو د معلوماتو تسلیمول.

۷- نور هغه معلومات او مدرکونه چې د افغانستان بانک لخوا غوښتل کېږي.

(۴) د مالي مؤسسې د منحلولو غوښتنلیک له منحل کېدو مخکې، غوښتنلیک ورکوونکی کولای شي د خبرتیا او لیکلي غوښتنلیک په وړاندې کولو سره د مالي مؤسسې له منحل کېدو څخه انصراف وکړي.

(۵) که چېرې بانک د نه اعتراض سند (د وړو مالي تمویلونو د فعالیت اجازه لیک) د منحلېدو غوښتونکی وي، اړ دی چې د افغانستان بانک ته غوښتنلیک وسپاري او د دې مقررې شرایط پرې د پلي کېدو وړ دي.

<u>د فعالیت جواز ځنډول</u>

پنځلسمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک په لاندې حالتونو کې کولای شي د وړو مالي تمویلونو مؤسسې جواز وځنډوي:

۱- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د امتیاز مالک د جواز د ځنډولو غوښتنلیک وړاندې کړي.

۳- تسلیمی اصل جواز فعالیت.

۴- ارائه تصدیق عدم باقیداری مالیاتی.

۵- ارائه تصدیق عدم مسؤلیت جرم جنایی و مالی.

٦- تسلیم دهی تمام معلومات و سوابق مشتریان و معاملات آنها.

۷- سایر معلومات و مدارک که از طرف د افغانستان بانک مطالبه میگردد.

(٤) قبل از منظوری درخواستی انحلال مؤسسه مالی، درخواست دهنده می تواند با ارائه اطلاعیه و درخواستی کتبی از منحل ساختن مؤسسه مالی انصراف دهد.

(۵) در صورتیکه بانک خواهان منحل کردن سند عدم اعتراض (اجازه نامه فعالیت تمویلات مالی خُرد) باشد، مکلف به ارائه درخواستی به دافغانستان بانک بوده و شرایط این مقرره قابل تطبیق می باشد.

<u>تعلیق جواز فعالیت</u>

مادۀ پانزدهم:

(۱) دافغانستان بانک تحت شرایط آتی می تواند جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد را تعلیق نماید:

۱- صاحب امتیاز مؤسسه تمویلات مالی خُرد درخواست تعلیق جواز را ارائه نماید.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۲- په دوامداره ډول له قوانینو او مقررو څخه د سرغړونې په صورت کې.

۳- د افغانستان بانک لخوا اړین ګڼلو سره سم نور شرعي شرطونه او موارد.

(۲) که چیرې د فعالیت جواز د افغانستان بانک لخوا وځنډول شي، جواز لرونکی اړ دی چې په ټاکلې موده کې، مراجعه وکړي او د جواز د ځنډېدو موضوع حل کړي، پرته له دې یې د فعالیت جواز فسخه کېږي. که چیرې قضیه په عدلي او قضایي ارګانونو کې تر دوران او پلټنې لاندې وي، د جواز لرونکی اړ دی چې د اړوندې ادارې یا مرجع له نهایي پرېکړې څخه وروسته له کوم شرعي عذر پرته د درې میاشتو په جریان کې اقدام وکړي، پرته له دې جواز یې فسخه کېږي.

(۳) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې لخوا د جواز ځنډولو په صورت کې، غوښتنلیک ورکونکی اړ دی چې په لیکلي ډول په مرکز او ولایتونو کې د افغانستان بانک ته غوښتنلیک وړاندې کړي. د جواز ځنډول لږ تر لږه درې میاشتې او ډېر تر ډېره یو کال لپاره ترسره کیږي.

(۴) د وړو مالي تمویلونو مؤسسه نه شي کولای چې د جواز د ځنډېدو په موده کې فعالیت وکړي.

(۵) که چیرې ځنډېدنه (تعلیق) د دې مادې له (۳) فقرې سره سم ترسره شوې وي، جواز لرونکی اړ دی، تر څو:

۱- له ټاکل شوې حد اکثر مودې مخکې د لیکلي غوښتنلیک په وړاندې کولو سره د جواز د تعلیق ختمولو غوښتنه وکړي.

۲- درصورت تخطی و تخلف مکرر از قوانین و مقررات.

۳- نظر به سایر شرایط و موارد شرعی طبق لزوم دید د افغانستان بانک.

(۲) در صورتیکه جواز فعالیت از طرف د افغانستان بانک تعلیق گردد، دارنده جواز مکلف است که طی مدت تعین شده، مراجعه و تعلیق جواز را مرفوع سازد، در غیر آن جواز فعالیت فسخ می گردد. در صورتیکه قضیه تحت دوران و بررسی ارگان های عدلی و قضایی باشد، دارنده جواز در مورد رفع تعلیق حد اکثر الی سه ماه بعد از فیصله نهایی ارگان یا مرجع ذیصلاح بدون موجودیت عذر شرعی اقدام نمایند در غیر آن جواز فسخ می گردد.

(۳) درصورت تقاضای تعلیق جواز از طرف مؤسسه تمویلات مالی خُرد، درخواست دهنده مکلف به ارائه درخواست کتبی به د افغانستان بانک در مرکز و ولایت میباشد. تعلیق جواز حد اقل برای مدت سه ماه و حد اکثر برای یک سال صورت می گیرد.

(۴) مؤسسه تمویلات مالی خُرد نمی تواند در مدت تعلیق جواز، فعالیت نماید.

(۵) در صورتیکه تعلیق طبق فقره (۳) این ماده صورت گیرد، دارنده جواز مکلف است تا:

۱- قبل از حد اکثر زمان تعیین شده با ارائه درخواستی کتبی تقاضای رفع تعلیق جواز نماید.

د افغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۲- که چیرې د افغانستان بانک سره په شریکو شوو معلوماتو کې بدلون راغلی وي، جواز درلودونکی اړ دی د موضوع په اړه د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.

(٦) که چیرې د جواز درلودونکی تر ټاکلې مودې پورې مراجعه ونکړي، د موضوع په اړه دې د هغه آدرس ته په لیکلي ډول خبرتیا او وخت وټاکل شي. د لیکلې خبرتیا له صادرېدو وروسته د مراجعې نه کولو په صورت کې د فعالیت جواز فسخه کېږي.

(۷) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې لخوا د تعلیق غوښتنې په صورت کې د دې مقررې د دیارلسمې مادې (۳) فقرې شرطونه د پلي کېدو وړ دي. په شریکانو او ګټه اخیستونکي اشخاصو د تعلیق د منفي اغیزو نه کولو په اړه د مؤسسې له لوري د پلان وړاندې کول.

(۸) د افغانستان بانک کولای شي د ځنډېدو په پروسه کې ذینفعانو او یا د مؤسسې خدمتونو ته د رسیدنې په اړه د ډاډمنتیا په موخه اړین اقدامات ترسره کړي. د اړتیا په صورت کې د افغانستان بانک کولای شي د دوی د کړنو له درولو څخه ډاډ ترلاسه کړي.

<u>د فعالیت جواز فسخه کول</u>

شپاړسمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک د لاندې شرایطو او احوالو پر بنسټ کولای شي د وړو مالي تمویلونو د مؤسسې جواز فسخه کړي:

۱- د امتیاز مالک او یا مسئولین یې د څارنې د پروسې پر مهال نا سم /ګمراه کوونکي او غیر قانوني معلومات وړاندې کړي.

۲- در صورتیکه در معلومات ثبت شده نزد د افغانستان بانک تغییرات رخ داده باشد، دارنده جواز موضوع را اطلاع دهد.

(٦) هرگاه دارنده جواز بعد از تکمیل معیاد تعلیق مراجعه ننماید، موضوع را کتباً به آدرس وی اخبار و مهلت تعیین می گردد. در صورت عدم دریافت پاسخ حین مهلت تعیین شده، جواز مذکور فسخ می گردد.

(۷) در صورت درخواست تعلیق از طرف مؤسسه تمویلات مالی خُرد، شرایط فقره (3) ماده سیزدهم این مقرره قابل تطبیق می باشد. ارائه پلان در خصوص عدم تأثیرات منفی به شرکاء کاری و سایر ذینفعان توسط مؤسسه مربوط.

(۸) د افغانستان بانک می تواند اقدامات لازم را بمنظور حصول اطمینان در مورد رسیدگی به ذینفعان و یا خدمات مؤسسه در پروسه تعلیق اتخاذ می نماید. حسب لزوم د افغانستان بانک می تواند در قسمت توقف فعالیت های ایشان حصول اطمینان نماید.

<u>فسخ جواز فعالیت</u>

مادۀ شانزدهم:

(۱) د افغانستان بانک تحت شرایط آتی و حسب احوال می تواند جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد را فسخ نماید:

۱- صاحب امتیاز و یا مسؤلین آن معلومات نادرست یا گمراه کننده و غیر قانونی حین پروسه نظارتی ارائه نماید.

د افغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۲- د ورو مالي تمويلونو مؤسسې د امتياز خاوند ديوالي شوی وي.

(۲) د جواز فسخه کېدو په صورت کې، د جواز د امتياز مالک اړ دی چې خپلې کړنې په سمدستي ډول ودروي او د فعاليت اصلي جواز تر ټاکل شوې مودې پورې د افغانستان بانک ته تسليم کړي.

(۳) د ورو مالي تمويلونو مؤسسې د جواز د فسخه کېدو په صورت کې، د دې مقررې د ديارلسمې مادې (۳) فقرې شرايط د پلې کېدو وړ دي.

(۴) له دې مقررې سره سم ترسره شوي اقدامات، نه شي کولای د ونډه لرونکو د نورو مدني او سوداګريزو ژمنو د ترسره کولو خنډ شي.

(۵) د ټولو هغه تړونونو پر وړاندې چې د ورو مالي تمويلونو مؤسسې د جواز له لغوه کېدو مخکې لاسليک کړي دي، مسؤله ده.

<u>د فعاليت جواز د فسخ کېدو په صورت کې د حسابونو تصفيه کول</u>

اولسمه ماده:

(۱) که چيرې د فعاليت جواز فسخ شي، د افغانستان بانک کولای شي د ورو مالي تمويلونو مؤسسو د حسابونو د تصفيې په اړه ځانګړې کمېټه تعين او وګماري.

(۲) د ورو مالي تمويلونو مؤسسې سره شته مبلغونه د حسابونو له تصفيې وروسته د افغانستان بانک سره ساتل کېدای شي.

(۳) د افغانستان بانک کولای شي د مرسته کوونکو مراجعو (ډونرانو) او ماليې وزارت سره په همغږئ د افغانستان بانک سره په حساب کې شته مبلغ د تمويلونو د ورکړې په موخه نورو ورو مالي تمويلونو مؤسسو ته ورکړي.

۲- صاحب امتياز مؤسسه تمويلات مالی خُرد ورشکسته شده باشد.

(۲) در صورت فسخ جواز، صاحب امتياز جواز مکلف است تا فعاليت های خويش را بصورت فوری توقف داده و اصل جواز فعاليت را الی مهلت تعيين شده به د افغانستان بانک تسليم نمايد.

(۳) در صورت فسخ جواز مؤسسه تمويلات مالی خُرد، شرايط فقره (۳) ماده سيزدهمين مقرره قابل تطبيق می باشد.

(٤) اقدامات اتخاذ شده طبق اين مقرره، نمی‌تواند مانع ادای ساير تعهدات مدنی و تجارتی سهامداران شود.

(۵) تمام قراردادهای که مؤسسه مالی خُرد قبل از لغو جواز عقد کرده باشد، در قبال آن مکلف می باشد.

<u>تصفيه حسابات درصورت فسخ جواز فعاليت</u>

ماده هفدهم:

(۱) درصورتيکه جواز فعاليت فسخ گردد، دافغانستان بانک می تواند کميته مشخص را در مورد تصفيه حسابات مؤسسات تمويلات مالی خُرد تعيين و توظيف نمايد.

(۲) مبالغ موجود نزد مؤسسه تمويلات مالی خُرد بعد از تصفيه حسابات نزد دافغانستان بانک نگهداری شده می تواند.

(۳) دافغانستان بانک می تواند در هماهنگی با مراجع کمک کننده (دونرها) و وزارت ماليه، مبلغ موجود در حساب نزد دافغانستان بانک را به ساير مؤسسات تمويلات مالی خُرد به منظور اعطای مجدد تمويلات اعطا نمايد.

<u>د جواز ورکېدل یا سوځېدل</u>

اتلسمه ماده:

(۱) که چیرې د وړو مالي تمویلونو مؤسسې جواز ورک شي، د وړو مالي تمویلونو مؤسسې مسئولین اړ دي چې له ورکېدو څخه وروسته په ۳۰ کاري ورځو کې د موضوع په اړه په لیکلي بڼه د افغانستان بانک ته خبر ورکړي او د ورکېدو خبرتیا دې د خپل فعالیت په ساحه کې لږ تر لږه په یو ډېره خپرېدونکي ورځپاڼه او یا د خبرتیا له لارې په بازار او د فعالیت په ساحه کې خپره کړي.

(۲) که چیرې د فعالیت جواز د خبرتیا له خپرولو څخه ۲۰ ورځې وروسته پیدا نشو؛ د وړو مالي تمویلونو مؤسسې مسئولین اړ دي چې د فعالیت جواز د مثنی ترلاسه کولو لپاره لیکلی غوښتنلیک د لاندې سندونو په وړاندې کولو سره په مرکز کې د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت د جواز ورکونې مدیریت او یا په زونونو او ولایتونو کې د افغانستان بانک څانګو ته تسلیم کړي:

۱- د ورکېدو د خبرتیا سند یا کاپي.

۲- د مثنی جواز د ورکړل شوي فیس سند.

۳- نور معلومات او مدرکونه چې د جواز ورکونې مدیریت لخوا اړین وبلل شي.

(۳) که چیرې ورک شوی جواز د مثنی جواز له صادریدو وروسته پیدا شي، د وړو مالي تمویلونو مؤسسې مسئولین اړ دي چې د ۱۰ کاري ورځو په اوږدو کې، مثنی جواز په مرکز کې د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت د جواز ورکولو مدیریت او-یا په ولایتونو کې د افغانستان بانک څانګو ته وسپاري.

<u>مفقودی یا حریق جواز</u>

مادۀ هجدهم:

(۱) در صورتیکه جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد مفقود گردد، مسؤلین مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف اند در خلال ۳۰ روز کاری بعد از مفقودی، موضوع را کتباً به دافغانستان بانک اخبار و اطلاعیه مفقودی را حد اقل در یک نشریه کثیر الانتشار ساحه فعالیت خویش و یا ذریعه اطلاعیه در مارکیت و محل فعالیت خویش به نشر بسپارد.

(۲) در صورت عدم دریافت جواز فعالیت الی ۲۰ روز بعد از نشر اطلاعیه؛ مسؤلین مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف اند بمنظور اخذ مثنی جواز فعالیت درخواستی کتبی را با ارائه اسناد آتی به مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکی در مرکز و یا زون ها و نمایندگی های د افغانستان بانک در ولایات تسلیم نماید:

۱- سند یا کاپی اطلاعیه مفقودی.

۲- سند پرداخت فیس جواز مثنی.

۳- سایر معلومات و مدارک که از طرف مدیریت جوازدهی ضروری دانسته شود.

(۳) در صورتیکه جواز مفقود شده بعد از صدور جواز مثنی دریافت گردد، مسؤلین مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف اند در خلال ۱۰ روز کاری، جواز مثنی را به مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکی در مرکز و یا نمایندگی های د افغانستان بانک در ولایات تسلیم نماید.

څلورم څپرکی
د وړو مالي تمويلونو مؤسسې تشکيلاتي جوړښت او کړنې

<u>اداري جوړښت او د هغه شرايط</u>

نولسمه ماده:

(۱) د وړو مالي تمويلونو ټولې مؤسسې او تمويلوونکې اداري اړې دي څو د کړنو د حساب ورکولو، شفافيت او داومداره ساتلو په موخه د ښه مديريت اصول رعايت کړي. په دې برخه کې به يادې مؤسسې مناسبو سيستمونو او کړنلارې ته وده او د افغانستان بانک دستورونه وخت په وخت رعايت کړي.

(۲) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اړې دي چې د دې مقررې شرطونه په تشکيلاتي جوړښت کې رعايت کړي.

(۳) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اداري جوړښت د ښه مديريت د يوې برخې په توګه لږ تر لږه د وړو مالي تمويلونو مؤسسې ټولې طرحې، د بنسټيزو کړنو سموالی، خونديتوب او ټولې کړنې د پېرودونکي د ساتنې ډاډمنتيا تأمينول راونغاړي.

(۴) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اړې دي څو د څار پلاوي، عامل پلاوي غړي، شرعي سلاکار او د قوانينو او مقرراتو د رعايتولو مسئول د ګمارنې پر مهال د اړينو سندونو په وړاندې کولو سره د غير بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمريت ته معرفي کړي او نور کارکوونکي د افغانستان بانک د ليد لوري په صورت کې وروپېژني.

(۵) د وړو مالي تمويلونو مؤسسه کولای شي چې د شرعي مشورو په موخه کارکوونکی وګماري او يا

فصل چهارم
ساختار تشکيلاتی و فعاليت مؤسسات تمويلات مالی خُرد

<u>ساختار اداری و شرايط آن</u>

مادۀ نزدهم:

(۱) تمام مؤسسات تمويلات مالی خُرد و نهاد تمويل کننده مکلف اند تا اصول مديريت خوب را بمنظور حسابدهی، شفافيت و پايداری در فعاليت ها، رعايت نمايند. در اين مورد، مؤسسات متذکره سيستم ها و طرزالعمل های مناسب را انکشاف و دساتير د افغانستان بانک را وقتاً فوقتاً رعايت نمايند.

(۲) مؤسسات تمويلات مالی خُرد مکلف اند شرايط اين مقرره را در ساختار تشکيلاتی رعايت نمايد.

(۳) ساختار اداری مؤسسه تمويلات مالی خُرد منحيث يک جزء مديريت خوب حد اقل همه طرح های مصئون، صحت و امنيت عملکردهای اساسی مؤسسه تمويلات مالی خُرد را بشمول تمام اجراآتی که برای اطمينان حفاظت مشتری نياز باشد، در بر گيرد.

(۴) مؤسسات تمويلات مالی خُرد مکلف اند تا اعضای هيئت نظار، هيئت عامل، مشاور شرعی و مسؤل رعايت و پيروی از قوانين و مقررات را با ارائه اسناد لازم به آمريت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غير بانکی معرفی نمايند و ساير کارکنان را حسب لزوم ديد د افغانستان بانک معرفی نمايند.

(۵) مؤسسه تمويلات مالی خرد ميتواند جهت کسب مشوره های شرعی، کارمند

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

هم له مشورتي اداري سره په تفاهم کې اجراآت ترسره کړي.

(٦) شرعي سلاکار په فقهي او اسلامي علومو کي لږ تر لږه د ماسترۍ سند ولري.

د ونډه والو عمومي مجمع

شلمه ماده:

د ونډه والو عمومي مجمع لاندې دندې او واکونه لري:

١- د وړو مالي تمويلونو مؤسسې د اساسنامې منظوري.

٢- د څار پلاوي د غړو گمارل او گوښه کول او غړو ته يې د امتيازونو او حقوقو په پام کې نيول.

٣- د وړو مالي تمويلونو مؤسسې په ټاکل شوې کاري پانگه کې د زياتېدو منظوري.

۴- د وړو مالي تمويلونو مؤسسې د څار پلاوي له کتنې او تاييدي څخه وروسته د وړو مالي تمويلونو مؤسسې د کلني راپور او مالي صورت حسابونو منظوري.

۵- د وړو مالي تمويلونو مؤسسې د پلورلو، يو ځای کولو، منحلولو او بندولو په اړه د پرېکړې کول.

۶- د وړو مالي تمويلونو مؤسسې او د هغو د څانگو د جوړېدو او منحلولو په صورت کې د پرېکړې کول.

٧- د تېر کال د بهرنۍ پلټنې پروسې له بشپړېدو وروسته، د ونډه والو عمومي مجمع غونډه چې د مالي کال له پای ته رسيدو څخه درې مياشتې ډېره نه وي، جوړه شي.

استخدام نماید و یا با نهاد های مشورتی طی عقد تفاهم اجراآت نماید.

(۶) مشاور شرعی حد اقل دارای سند ماستری در بخش فقه و علوم اسلامی باشد.

مجمع عمومی سهمداران

ماده بیستم:

مجمع عمومی سهمداران دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

١- منظوری اساسنامهٔ مؤسسه تمویلات مالی خُرد.

٢- تعیین و عزل اعضای هیئت نظار و در نظر گرفتن حقوق و امتیازات به اعضای آن.

٣- منظوری افزایش در سرمایهٔ کاری تعیین شدهٔ مؤسسه تمویلات مالی خُرد

۴- منظوری گزارش سالانه و صورت حسابات مالی مؤسسه تمویلات مالی خُرد پس از ملاحظه و تاییدی هیئت نظار مؤسسه مالی.

۵- تصمیم گیری در مورد فروش، ادغام، منحل کردن و مسدود ساختن مؤسسه تمویلات مالی خُرد.

٦- اتخاذ تصمیم درصورت ایجاد و منحل سازی مؤسسه تمویلات مالی خُرد و نمایندگی های آن.

٧- پس از تکمیل روند تفتیش خارجی محدوده سال گذشته، جلسه مجمع عمومی که بیش از سه ماه پس از ختم سال مالی نباشد، برگزار گردد.

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
مدیریت اجرائیه
سال ١٣٩٩
Da Afghanistan Bank

د څار پلاوي جوړښت

یو ویشتمه ماده:

د څار پلاوي جوړښت په لاندې ډول دی:

۱- څار پلاوی خپل جوړښت د کمېټو اندازې، کارونې او رهبرۍ پر بنسټ جوړ کړي او د غړو شمېر یې لږ تر لږه ۳ او ډېر تر ډېره ۹ تنه کیدای شي او هر وخت کې د غړو شمېر تاق وي.

د څار پلاوي د مقررېدو او ترکیب شرطونه

دوه ویشتمه ماده:

د څار پلاوي د مقررېدو شرطونه او ترکیب په لاندې ډول دي:

۱-د څار پلاوي غړي د ونډه والو عمومي مجمع لخوا د څلورو کلنو لپاره ټاکل کیږي او په ورته وخت کې یاد غړي د بیا ځل لپاره ټاکل کیدای شي.

۲-ونډه وال و نه شي کولای چې د وړو مالي تمویلونو د مؤسسې د څار د پلاوي ډېری غړي وي او د دې ترڅنګ د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د کارکوونکي نه شي کولای چې په ورته وخت کې د څار پلاوي غړی وي.

۳- د څار پلاوی کولای شي چې له خپلو غړو څخه یو تن د پلاوي د رئیس په توګه وټاکي.

۴- که چیرې د څار پلاوي بستونه خالي کېږي، ونډه وال (سهمداران) اړ دي چې د یوې ربعې په جریان کې د دې مادې په پام کې نیولو سره، وړ کس د غیر بانکي مالي مؤسسو لوی آمریت ته معرفی کړي.

۵-د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د څار پلاوي یو ثلث غړي کیدای شي چې د مورني شرکت له تشکیلاتي جوړښت څخه وټاکل شي.

۶-د څار پلاوي غړي د لاندې ځانګړتیاوو او وړتیاوو درلودونکي وي:

ساختار هیئت نظار

ماده بیست یکم:

ساختار هیئت نظار به شکل ذیل می باشد:

۱- هیئت نظار ساختار خویش را براساس رهبری، اندازه و کارگیری از کمیته ها شکل داده و تعداد اعضای آن حد اقل ۳ و حد اکثر ۹ تن بوده می تواند و در هر زمان ساختار آن تاق باشد.

شرایط تقرر و ترکیب هیئت نظار

ماده بیست دوم:

شرایط تقرر و ترکیب هیئت نظار قرار ذیل می باشد:

۱-اعضای هیئت نظار از سوی مجمع عمومی سهمداران برای مدت چهار سال انتخاب میگردند. در عین زمان این اعضا می توانند دوباره برای دوره بعدی نیز تعیین گردند.

۲-سهمداران نمی تواند از جمله اکثریت اعضای هیئت نظار مؤسسه تمویلات مالی خُرد را تشکیل دهند و کارکنان مؤسسه تمویلات مالی خُرد نمیتوانند همزمان عضو هیئت نظار باشند.

۳- هیئت نظار می تواند یکی از اعضای خویش را منحیث رئیس هیئت انتخاب کند.

۴-در صورتیکه بست های هیئت نظار خالی میشود مجمع عمومی سهمداران مکلف اند تا مطابق این ماده در جریان یک ربع شخص واجد شرایط را به آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی معرفی نمایند.

۵-یک ثلث اعضای هیئت نظار مؤسسه تمویلات مالی خُرد می تواند از ساختار تشکیلاتی شرکت مادر تعیین گردد.

- په اړونده برخه کې لږ تر لږه ۵ کلنه کاري تجربه ولري.

- د مالي، اداري او سوداګرۍ، اقتصاد، حقوق، معلوماتي ټکنالوژۍ په څانګو او نورو اړوندو برخو کې لږ تر لږه لیسانس ولري.

- د څار پلاوي یو غړی لږ تر لږه د فقې په برخه کې تخصص او یا په شرعیاتو کې ماستري ولري.

<u>د څار پلاوي دندې او مسئولیتونه</u>

درویشتمه ماده:

د څار پلاوي دندې او مسئولیتونه په لاندې ډول دي:

۱- د ونډه والو عمومي غونډو جوړول او د هرې غونډې د اجنډا ترتیبول.

۲- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اداري جوړښت منظورول.

۳- د عامل پلاوي د غړو او نورو کارکوونکو ګمارل، ګوښه کول او د امتیاز ټاکل.

۴- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د عامل پلاوي د کړنو څخه څارنه ترسره کول او سپارښتنې او لارښوونې وړاندې کول.

۵- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د کاري ستراتیژۍ او کلنۍ بودجې منظورول.

۶- د ګواښونو مدیریت د پالیسۍ په ګډون د عملیاتي کړنو لپاره د پالیسیو منظورول، د ګټو ضد اړوندو موضوعګانو ته رسیدنه او عامل پلاوي ته د دې پالیسیو د پلي کولو په برخه کې د لارښونو صادرول.

٦-اعضای هیئت نظار دارای مشخصات و شایستگی های ذیل می باشند:

- داشتن حداقل ۵ سال تجربه کاری مرتبط.

- دارای لسانس حد اقل در رشته های مالی، ادارهٔ تجارت، اقتصاد، حقوق، تکنالوژی معلوماتی و یا سایر بخش های مرتبط باشد.

- حد اقل یک تن از اعضای هیئت نظار دارای تخصص در فقه و یا ماستري در رشته شرعیات داشته باشد.

<u>وظایف و مسؤلیت های هیئت نظار</u>

ماده بیست و سوم:

وظایف و مسؤلیت های هیئت نظار قرار ذیل می باشد:

۱- تدویر جلسات مجمع عمومی سهمداران و ترتیب اجندای هر جلسه.

۲- منظوری ساختار اداری مؤسسه تمویلات مالی خُرد.

۳- تقرر، عزل و تعیین امتیاز برای اعضای هیئت عامل و سایر کارکنان.

۴- نظارت از اجراآت هیئت عامل و سایر بخش های مستقل مؤسسه تمویلات مالی خُرد و ارائه رهنمای ها و سفارشات لازم.

۵- منظوری استراتیژی کاری و بودجهٔ سالانهٔ مؤسسه تمویلات مالی خُرد .

٦- منظوری پالیسی ها برای راه اندازی فعالیت های عملیاتی شامل پالیسی مدیریت خطرات، رسیدگی به مسایل مرتبط به تضاد منافع و صدور رهنمایی به هیئت عامل در قسمت تطبیق این پالیسی ها.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۷- له دې څخه ډاډ ترلاسه کول چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسه د افغانستان بانک له قوانینو او مقررو سره سم د اغېزناک او مناسب داخلي کنټرول او د ګواښونو مدیریت لرونکی دی.

۸- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د راپور ورکونې له سموالي څخه ډاډ ترلاسه کول چې د افغانستان بانک ته د مالي راپور ورکونه رانغاړي.

۹- په مناسبه توګه د داخلي پلټنې د پروسې له ترسره کولو څخه د ډاډ ترلاسه کول.

۱۰- د ونډه والو عمومي مجمع ته د هغو موضوعګانو په اړه د کتنو وړاندې کول چې د ونډه والو منظورۍ ته اړتیا ولري.

۱۱- د ونډه والو عمومي مجمع ته د وړو مالي تمویلونو مؤسسې څخه د بهرنۍ پلټنې شرکت د ټاکلو په تړاو د نظرونه وړاندې کول.

۱۲- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د بهرنۍ پلټنې له ترسره کولو څخه د ډاډ ترلاسه کول چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د مالي صورت حسابونو حقیقت او سموالي په اړه د پلټونکي نظرونه رانغاړي.

۱۳- کله چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسې په مالي وضعیت کې کموالی یا د کموالي خطر ولیدل شي او یا هر بل مورد چې د مالي مؤسسې وضعیت د پام وړ اغیزمن کړي، د افغانستان بانک ته په لیکلې بڼه خبرتیا واستوي او د مؤسسې عامل پلاوی د اړینو تدابیرو د نیولو لپاره اړ کړي.

۷- حصول اطمینان از اینکه مؤسسه تمویلات مالی خُرد از داشتن، کارایی، مناسب بودن و مطابقت با قوانین و مقررات و کنترل داخلی مناسب، و مدیریت خطرات برخوردار است.

۸- حصول اطمینان از صحت گزارش دهی مالی مؤسسه تمویلات مالی خُرد که در برگیرندهٔ گزارش مالی به د افغانستان بانک است.

۹- حصول اطمینان از اینکه روند تفتیش داخلی مناسب روی دست گرفته شده است.

۱۰- ارائه ملاحظات به مجمع عمومی روی موضوعات که لازم به منظوری سهمداران می باشد.

۱۱- ارائه ملاحظات به مجمع عمومی پیرامون تعیین شرکت تفتیش خارجی از مؤسسه تمویلات مالی خُرد .

۱۲- حصول اطمینان از اجرای تفتیش خارجی مؤسسه تمویلات مالی خُرد که شامل نظریات مفتش در پیوند به حقیقت و صحت صورت حسابات مالی مؤسسه تمویلات مالی خُرد می شود.

۱۳- هر گاه در وضعیت مالی مؤسسه تمویلات مالی خُرد کاهش به نظر میرسد یا خطر کاهش ملاحظه گردد، و یا هر مورد دیگر که وضعیت مالی مؤسسه مالی را بگونهٔ چشمگیر متأثر سازد، د افغانستان بانک را بصورت آنی بشکل کتبی اطلاع ارسال نماید. در ضمن هیئت عامل موسسه را جهت اتخاذ تدابیر لازم مکلف نماید.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۱۴- د افغانستان بانک د لارښونو له پلي کېدو څخه ډاډ ترلاسه کول.

۱۵- د نورو هغو مواردو په اړه پرېکړې چې د اړوندې اساسنامې له مخې د څار پلاوي په واکونو کې شاملېږي.

۱۶- څار پلاوی د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د چارو او کاري شرایطو د پرمخ وړلو په تړاو ونډه والو (د ونډه والو عمومي مجمع او د افغانستان بانک) ته مسئول او حساب ورکونکي دي.

۱۷- د څار پلاوي اړ دي چې لږ تر لږه د لاندې مواردو په برخه کې ډاډ ترلاسه کړي:

- له وړ او مناسب مدیریت څخه ډاډ ترلاسه کول.
- له دې څخه ډاډ ترلاسه کول چې مناسب پلانونه او پالیسۍ ترلاس لاندی نیول شوي دي.
- له کړنو څخه څارنه، کافي داخلي کنټرول او د قوانینو، مقررو، او د پرېکړو له پلي کیدو څخه ډاډ ترلاسه کول.
- د مالي کړنو څارنه.
- د ګټو ضد مخنیوی.

۱۸- د څار پلاوی خپلې غونډې په ربعواره توګه تنظیم او جوړې کړي.

۱۹- د څار پلاوي دوې غونډې په کال کې په غیر حضوري (آنلاین) بڼه ترسره کېدلای شي.

۲۰- د څار پلاوي د غونډو جوړولو او تنظیمولو په موخه یو تن د سکرتر (منشي) په توګه وګمارل شي او د غونډو ټولې اړوندې چارې تنظیم او ثبت کړي.

۱۴- حصول اطمینان از تطبیق هدایات د افغانستان بانک.

۱۵- تصمیم گیری روی سایر موارد که نظر به اساسنامه مربوط در صلاحیت هیئت نظار شامل می شود.

۱٦- هیئت نظار در نهایت در پیشبرد امور و شرایط کاری مؤسسه تمویلات مالی خُرد به سهمداران (شامل مجمع عمومی سهمداران و د افغانستان بانک) مسؤل و حسابده میباشد.

۱۷- هیئت نظار مکلف است تا حد اقل در خصوص موارد ذیل اطمینان حاصل نمایند:

- حصول اطمینان از مدیریت شایسته و مناسب.
- حصول اطمینان از اینکه پلان ها و پالیسی های مناسب روی دست گرفته شده است.
- نظارت از فعالیت ها، حصول اطیمنان از کنترول داخلی کافی و تطبیق قوانین، مقررات و فیصله ها.
- نظارت از اجراآت مالی.
- جلوگیری از تضاد منافع.

۱۸- هیئت نظار به طور ربعوار جلسات خویش را تنظیم و برگزار کنند.

۱۹- دو جلسه هیئت نظار در یک سال می تواند به طور غیر حضوری (آنلاین) تدویر گردد.

۲۰- به منظور تدویر و تنظیم جلسات هیئت نظار، یک تن منحیث سکرتر(منشی) توظیف و

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

تمام امور مربوط به جلسه را تنظیم و ثبت نماید.

د عامل پلاوي تشکیلاتي جوړښت

څلور ویشتمه ماده:

(۱) د عامل پلاوي تشکیلاتي جوړښت په لاندې ډول دی:

۱- د عامل پلاوي ترکیب کېدای شي چې له درېيو څخه تر پنځو غړو پورې وي او په هر حالت کې يې ترکیب تاق وي.

۲- عامل پلاوی لږ تر لږه د لاندې اشخاصو جوړېدای شي:

- اجرائیوي رئیس.
- عملیاتي آمر.
- مالي آمر.

۳- د افغانستان بانک له لازم لیدو سره سم، د وړو مالي تمویلونو مؤسسو لپاره د ولایتونو په کچه یو شخص کولای شي په ورته وخت کې په دوو بستونو کې د دې فقرې له ۲ بند سره سم دنده ترسره کړي.

۴- د عامل پلاوي جوړښت د مورني شرکت څخه په جلا ډول په پام کې ونیول شي. د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د عامل پلاوي غړي نشي کولای په ورته وخت کې د مورني شرکت کارکوونکي وي.

۵- د عامل پلاوي غړي د لاندې ځانګړتیاوو او وړتیاوو لرونکي وي:

- لږ تر لږه په اړونده برخه کې ۳ کلنه کاري تجربه ولري.
- لږ تر لږه د مالي، اداري او سوداګرۍ، اقتصاد، حقوق، شرعیاتو، معلوماتي ټکنالوژۍ په څانګو او نورو اړوندو برخو کې لسانس سند ولري.

ساختار تشکیلاتی هیئت عامل

ماده بیست و چهارم:

(۱) ساختار تشکیلاتی هیئت عامل قرار ذیل می باشد:

۱- ترکیب هیئت عامل می تواند از سه الی پنج عضو باشد و در هر حالت ترکیب آن تاق باشد

۲- هیئت عامل حد اقل متشکل از اشخاص ذیل بوده می تواند:

- رئیس اجرائیوی.
- آمر عملیاتی.
- آمر مالی.

۳- حسب لزوم دید د افغانستان بانک، برای مؤسسات تمویلات مالی خُرد در سطح ولایات یک شخص می تواند همزمان در دو بست مطابق بند ۲ این فقره ایفاء وظیفه نماید.

۴- ساختار هیئت عامل بصورت جداگانه از شرکت مادر مدنظر گرفته شود. اعضای هیئت عامل مؤسسه تمویلات مالی خُرد نمی توانند همزمان کارمند شرکت مادر باشد.

۵- اعضای هیئت عامل دارای مشخصات و شایستگی های ذیل باشند:

- حداقل ۳ سال تجربه کاری مرتبط.
- حد اقل سند لسانس در رشته های مالی، ادارهٔ تجارت، اقتصاد، حقوق، شرعیات، تکنالوژی معلوماتی و یا سایر بخش های مرتبط.

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیربانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۲) لومړۍ درجه خپلوان نه شي کولای په ورته وخت کې په مهمو بستونو او په ځانګړې توګه د عامل پلاوي د غړي په توګه دنده ترسره کړي.

د عامل پلاوي دندې او مکلفیتونه

پنځه ویشتمه ماده:

(۱) د عامل پلاوي دندې او مسؤلیتونه په لاندې ډول دي:

۱- عامل پلاوي خپلې چارې د څار پلاوي تر رهبرۍ او څارنې لاندې پرمخ وړي او د وړو مالي تمویلونو مؤسسې کړنې چې له سوداګریزې استراتیژۍ، خطر منلو او د څار پلاوي لخوا د منل شوو نورو پالیسیو سره ورته والی ولري، مدیریت کړي.

۲- عامل پلاوي کارکوونکو ته د دندو د سپارلو پر وړاندې مسئول دي او اداري جوړښت دې داسې جوړ کړي چې د وړو تمویلونو په ټوله مؤسسه کې حساب ورکونه، پایداري او روڼتیا تأمین کړي.

۳- عامل پلاوی اړ دی چې د مسئولیتونو د پرمخ وړلو، د څارنې او د مدیریت د کړنو د کیفیت پېژندنې د بهیر په تړاو څار پلاوي ته اړین معلومات برابر کړي. په دې برخه کې عامل پلاوي تل د څار پلاوي له لاندې مهمو موارددو څخه خبر کړي:

- د سوداګریزې استراتیژۍ، د خطر/خطر منلو استراتیژۍ جوړول او ترتیبول.

- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د څانګو د جوړولو او یا منحلولو د اړتیا پېژندل او پلان جوړول.

- د مؤسسې کړنې او مالي وضعیت.

- د محدودیتونو یا د قوانینو له رعایتولو څخه سرغړونه.

(۲) اقارب درجه یک نمی توانند همزمان در بست های کلیدی و بخصوص بحیث عضو هیئت عامل ایفای وظیفه نمایند.

وظایف و مکلفیت های هیئت عامل

ماده بیست و پنجم:

(۱) وظایف و مسؤلیت های هیئت عامل قرار ذیل می باشد:

۱- هیئت عامل امور کاری خویش را تحت رهبری و نظارت هیئت نظار انجام نموده و فعالیت های مؤسسه تمویلات مالی خُرد را که با ااستراتیژی تجاری، خطر پذیری، و سایر پالیسی های منظور شده توسط هیئت نظار همخوانی داشته باشد، مدیریت کند.

۲- هیئت عامل در قبال سپردن وظایف به کارکنان مسؤل بوده و ساختار اداری را طوری ایجاد کند که در تمام مؤسسه تمویلات مالی خُرد حسابدهی، پایداری و شفافیت را تأمین کند.

۳- هیئت عامل مکلف است که معلومات لازم در رابطه به روند پیشبرد مسؤلیت ها، نظارت هیئت عامل و تشخیص کیفیت اجراآت مدیریت ارشد را به هیئت نظار فراهم سازد. در این خصوص، هیئت عامل همواره هیئت نظار را بگونۀ کافی از موارد مهم ذیل با خبر سازد:

- تهیه و ترتیب استراتیژی تجاری، استراتیژی خطر/ خطر پذیری.

- تشخیص ضرورت و تهیه پلان ایجاد و یا منحل سازی نمایندگی مؤسسه تمویلات مالی خُرد.

- اجراآت مؤسسۀ و وضعیت مالی آن.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

- د داخلي کنټرول نیمګړتیاوې.
- حقوقي او مقرراتي اندېښنې.
- له سرغړونو څخه راپورته شوي موضوعات یا د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د کړنلارې نیمګړتیاوې.

(۲) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې عامل پلاوی اړ دی چې لاندې موضوعګانې په پام کې ونیسي:

۱- د څار پلاوي لخوا د منظور شوې ستراتیژۍ او پالیسیو، د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د ورځنیو کارونو تنظیمول او د سوداګریزو چارو رهبري کول او د مالي مؤسسې د کارکونکو د ورځنیو کارونو څارل.
۲- د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د سوداګریزې ستراتیژۍ او پالیسیو پلي کول چې د څار پلاوي لخوا منظور شوي دي له هغو لارښوونو سره یوځای پلي کول چې د څار پلاوي لخوا صادر شوي وي. ارشد مدیریت اړ دی چې سوداګریزه ستراتیژي، د ګواښونو د مدیریت سیستم، د ګواښونو اصول، پروسې او د ګواښونو مدیریت مالي او غیر مالي کنټرول پلي کړي.
۳- د ټولو ګواښونو منظمه پېژندنه.

(۳) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې کولای شي د ګواښونو برخه جوړه کړي. دا برخه په خپلو کړنو کې خپلواکه ده او د خپلو کاري کړنو په اړه د څار پلاوي او یا اړوندې کمېټې ته راپور ورکړي.
(۴) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اړې دي چې خپل سوداګریز خطرونه لږ تر لږه کال کې یو ځل او یا دې د اړتیا په صورت کې وارزوي او له ورسره سم کړنې ترسره کړي.

- نقص محدودیت ها یا رعایت از قوانین.
- کاستی های کنترول داخلی.
- نگرانی های حقوقی و مقرراتی.
- موضوعات برخاسته از تخلفات یا نقص طرزالعمل های مؤسسه تمویلات مالی خُرد.
(۲) هیئت عامل مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف اند موضوعات ذیل را در نظر گیرد:
۱- استراتیژی و پالیسی های منظور شده توسط هیئت نظار، سازماندهی کارها و رهبری کارهای تجاری روزمرهٔ مؤسسه تمویلات مالی خُرد و نظارت از فعالیت های روزمرهٔ کارکنان مؤسسه مالی.
۲- تطبیق استراتیژی تجاری و پالیسی های مؤسسه تمویلات مالی خُرد که توسط هیئت نظار منظور شده است توأم با هدایت که توسط هیئت نظار صادر شده، مدیریت ارشد مکلف است استراتیژی تجاری، سیستم مدیریت خطرات، اصول خطرات، پروسه های و کنترل مدیریت خطرات مالی و غیر مالی را تطبیق نماید.
۳- شناسایی و تشخیص منظم تمامی خطرات.
(۳) مؤسسه تمویلات مالی خُرد میتواند بخش خطرات را ایجاد نماید. این بخش در عملکرد خویش مستقل می باشد و از اجراآت کاری خویش به هیئت نظار و یا کمیته مربوطه گزارش ارائه نماید.
(۴) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است خطرات تجارتی خویش را حد اقل سال یکبار و یا حسب ضرورت ارزیابی نمایند و مطابق آن

د افغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۵) د څار پلاوي او عامل پلاوي په بستونو کې افغان کدرونو ته لومړيتوب ورکول کېږي.

د قوانينو او مقررو د رعايتولو آمر د مقررېدو شرايط

شپږ ويشتمه ماده:

(۱) د قوانينو او مقررو د رعايتولو آمر لږ تر لږه لاندې شرايط ولري:

۱- په اقتصاد، اداره او سوداگرۍ، محاسبې يا حقوقو کې لږ تر لږه ليسانس.

۲- په اړونده برخه کې لږ تر لږه ۳ کلنه کاري تجربه درلودل.

۳- د اړوندو قوانينو او مقررو په اړه بشپړ پوهاوی درلودل.

۴- هغه اشخاص چې د پورته شرايطو سربېره، د پيسو وينځلو او ترهگري د تمويل پر وړاندې د مبارزې په برخه کې نړيوال تصديق پاڼې لرونکي وي لومړيتوب ورکول کيږي.

(۲) د قوانينو او مقررو د رعايتولو د آمر دندې او مسئوليتونه د پيسو وينځلو او ترهگرۍ د تمويل پر وړاندې د مسئوليتونو او مخه نيونکو اقداماتو په مقرره کې ځانگړي شوي دي.

داخلي او بهرنۍ پلټنه

اوو ويشتمه ماده:

(۱) د وړو مالي تمويلونو مؤسسه اړه ده چې له اړينو معيارونو سره سم په خپلواکه توگه د داخلي پلټنې جوړښت ولري.

(۲) د وړو مالي تمويلونو مؤسسه اړه ده چې خپله دوره ايزه داخلي پلټنه په هر اړخيز ډول په ځانگړې

اجراآت نمايد.

(۵) در بست های هيئت نظار و هيئت عامل برای کدر های افغان اولويت داده ميشود.

شرايط تقرر آمر رعايت و پيروی از قوانين و مقررات

مادۀ بيست ششم:

(۱) آمر رعايت و پيروی از قوانين و مقررات حد اقل دارای شرايط ذيل می باشد:

۱- حد اقل ليسانس اقتصاد، ادارۀ و تجارت، محاسبه يا حقوق.

۲- حد اقل داشتن سه سال تجربه کاری مرتبط.

۳- آگاهی لازم از قوانين و مقررات مربوطه داشته باشد.

۴- به اشخاص که برعلاوه شرايط فوق، دارای تصديق نامۀ بين المللی در رابطه به مبارزه عليه پولشويی و تمويل تروريزم باشد اولويت داده ميشود.

(۲) وظايف و مسؤليت های آمر رعايت و پيروی از قوانين و مقررات در مقرره مسؤليت ها و اقدامات بازدارنده عليه پول شويی و تمويل تروريزم مشخص گرديده است.

بررس داخلی و خارجی

مادۀ بيست هفتم:

(۱) مؤسسه تمويلات مالی خُرد مکلف است ساختار بررس داخلی مطابق معيارات لازم طور مستقل داشته باشد.

(۲) مؤسسه تمويلات مالی خُرد مکلف است بررسی دوره ای داخلی خود را بطور همه جانبه در خصوص تطبيق قوانين، مقررات و دستاير مربوط د افغانستان بانک انجام دهد.

دافغانستان بانک
مديريت اجرائيه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

توگه د قوانینو، مقررو او د افغانستان بانک د اړوندو دستورونو پلي کولو په اړه ترسره کړي.

(۳) داخلي پلټونکي په خپلو کړنو کې خپلواکه دي او اړ دي چې د خپلو کاري کړنو په اړه د څار پلاوي ته راپور ورکړي.

(۴) د وړو تمویلونو مالي مؤسسه اړه ده چې د څار پلاوي له منظورۍ څخه وروسته د کورنۍ او بهرنۍ پلټنې راپور له دې مقررې سره سم په ټاکل شوي وخت کې د افغانستان بانک ته واستوي.

(۵) د بهرنۍ پلټنې راپور چې پلټل شوي مالي صورت حسابونه، داخلي کنترولونه او د پیسو وینځلو او ترهګرۍ د تمویل څخه د مخنیوي قوانینو او مقررو د پلي کېدو د موضوعګانو په ګډون نورې برخې رانغاړي.

(٦) بهرنۍ پلټنه دې د یو معتبره شرکت لخوا ترسره شي.

(۳) بررس داخلی در عملکرد خود مستقل می باشد و مکلف است از اجراآت کاری خویش به هیئت نظار گزارش ارائه نماید.

(۴) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است گزارش بررس داخلی و خارجی را بعد از منظوری هیئت نظار، طبق این مقرره به د افغانستان بانک ارسال نماید.

(۵) گزارش تفتیش خارجی شامل صورت حساب های مالی بررسی شده، کنترول های داخلی و سایر بخش ها بشمول موضوعات تطبیق قوانین و مقررات جلوگیری از پول شویی و تمویل تروریزم می گردد.

(٦) بررسی خارجی توسط یک شرکت معتبر صورت گیرد.

<u>په بانکونو کې د وړو مالي تمویلونو تشکیلاتي جوړښت</u>

اته ویشتمه ماده:

۱- بانکونه کولای شي واړه مالي تمویلونه د بانک د شته جوړښت پر بنسټ د دریڅې (جلا برخې) له لارې وړاندې کړي. د عملیاتي کړنو د پر مخ بیولو لپاره د اړتیا په صورت کې د برخو مدیران او کارکوونکي له داخلي او بهرنیو سرچینو څخه توظیف او وګماري.

۲- د نظار پلاوی، عامل پلاوی، د قوانینو د رعایتولو مسئول، د ګواښونو مسئول داخلي او بهرنۍ پلټونکي او نورې اړوندې برخې د وړو مالي تمویلونو د فعالیت د څرنګوالي پر وړاندې د خپلو مسؤلیتونو په رڼا کې اړې دي.

<u>ساختار تشکیلاتی تمویلات مالی خُرد در بانکها</u>

ماده بیست و هشتم:

۱- بانکها می توانند تمویلات مالی خُرد را از طریق دریچه (بخش جداگانه) تحت ساختار موجود بانک فراهم نماید. برای پیش بُرد فعالیت های عملیاتی مدیران بخش و کارکنان را حسب ضرورت از منابع داخلی و بیرونی توظیف و استخدام نموده میتواند.

۲- هیئت نظار، هیئت عامل، مسؤل رعایت و پیروی از قوانین، مسؤل خطرات، بررس داخلی و خارجی و سایر بخش های مرتبط در قبال چگونگی فعالیت تمویلات مالی خُرد به سهم خویش مکلف می باشند.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۳- په بانکونو کې د وړو مالي تمویلونو دریڅه (جلا برخه) نه شي کولای چې له پېرودونکو څخه امانات ترلاسه کړي.

۴- د بانکونو د وړو مالي تمویلونو دریڅه، د وړو مالي تمویلونو د ورکړې په برخه کې له دې مقررې سره سم فعالیت وکړي.

پنځم څپرکی
د تمویلونو او معاملو شرایط

<u>مجازي کړنې</u>

نهه ویشتمه ماده:

(۱) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې کولای شي لږ تر لږه لاندې خدمات د تولیدي/خدماتي کړنو په موخه د اسلامي محصولاتو له لارښووونو سره سم خپلو پېرودونکو ته وړاندې کړي.

د اسلامي محصولاتو (د مالي تمویلونو شیوه)			
مشارکتي	د خرڅلاو پر بنسټ	پور	تکافل
مضاربه مشارکه	مرابحه اجاره منتهیه بالتملیک (د اجارې څخه په بیل عقد سره وي) سلم استصناع وکاله	قرض الحسنه	تکافل

<u>منع شوې کړنې</u>

دېرشمه ماده:

د وړو مالي تمویلونو مؤسسه نه شي کولای لاندې کړنې ترسره کړي:

۱-حواله یا د پیسو لېږد.

۲-د اسعارو تبادله.

۳- دریچه (بخش جداگانه) تمویلات مالی خُرد در بانک ها نمیتوانند امانات مشتریان را دریافت نمایند.

۴- دریچه تمویلات مالی خُرد بانکها، در عرصه اعطاء تمویلات مالی خُرد حسب این مقرره فعالیت نماید.

فصل پنجم
شرایط تمویلات و معاملات

<u>فعالیت های مجاز</u>

مادۀ بیست و نهم:

(۱) مؤسسات تمویلات مالی خُرد میتواند حد اقل خدمات آتی را به هدف فعالیت های تولیدی/خدماتی مطابق رهنمود های محصولات اسلامی به مشتریان فراهم سازند.

محصولات (شیوه تمویلات مالی) اسلامی			
مشارکتی	مبنی بر فروش	قرضه	تکافل
- مضاربه - مشارکه	مرابحه اجاره منتهیه بالتملیک (عقد جدا از اجاره باشد) سلم استصناع وکاله	قرض الحسنه	تکافل

<u>فعالیت های ممنوعه</u>

مادۀ سی ام:

مؤسسه تمویلات مالی خُرد نمی تواند به فعالیت های ذیل مبادرت ورزند:

۱- حواله یا انتقال پول.

د افغانستان بانک
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Da Afghanistan Bank

۳-د برېښنايي او ادارينيزو خدمتونو وړاندې کول؛
۴-د پېرودونکو (متعاملينو) د سپارنو اخيستل.
۵-د بانکي تضمينونو صادرول.
٦-سترو شرکتونو ته د تمويلونو وړاندې کول.
۷-نور هغه خدمتونه او محصولات چې د وړو مالي تمويلونو مؤسسې د کړنو په ماهيت کې نه شاملېږي.

د تمويلونو د ورکولو شرايط

يو دېرشمه ماده:

(۱) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې نه شي کولای چې ۱۵۰۰۰۰۰ (يو ميليون او پنځه سوه زره) افغانيو څخه ډېر مبلغ يو پيرودونکې ته ورکړي.

(۲) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اړې دي چې د پيرودونکي د بيا ادايني ظرفيت او وړتيا وڅېړي او له هغې سره سم د خپلې داخلي پاليسی په پام کې نيولو سره کړنې ترسره کړي.

(۳) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اړې دي چې د تمويلونو د ورکولو پر مهال د پيرودونکو د پېژندنو موارد د پيسو وينځلو او له جرمونو څخه د ترلاسه شوو عوايدو د قانون او د پيسو وينځلو او ترهګرۍ د تمويل پر وړاندې د مسؤليتونو او مخه نيوونکو اقداماتو د مقرره په پام کې ونيسي.

(۴) هغو اشخاصو ته چې د ۲۰۰۰۰ (شل زرو) افغانيو څخه ډېر مالي تمويل ورکول کېږي، د برېښنايي پېژند پاڼې لرونکي وي.

(۵) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې نه شي کولای، هغه پوروړي ته چې له ورته مؤسسې او يا د تمويل له نورو مؤسسو څخه يې تمويل ترلاسه کړی وي، د

۲- تبادله اسعار.
۳- ارايه خدمات پول الکترونيکی و تادياتی.
۴- اخذ سپرده مشتريان.
۵- صدور تضمينات بانکی.
٦- اعطای تمويلات به شرکت های بزرگ.
۷- ساير خدمات و محصولات که در ماهيت فعاليت مؤسسه تمويلات مالی خُرد شامل نمی گردد.

شرايط اعطای تمويلات

مادۀ سی و يکم:

(۱) هيچ مؤسسه تمويلات مالی خُرد نمی-تواند بيشتر از ۱۵۰۰۰۰۰ (يک ميليون و پنجصد هزار) افغانی را به يک مشتری اعطاء نمايد.

(۲) مؤسسه تمويلات مالی خُرد مکلف است ظرفيت و توانايی باز پرداخت مشتری را بررسی نموده و مطابق آن با در نظرداشت پاليسی داخلی خويش اجراآت نمايند.

(۳) مؤسسه تمويلات مالی خُرد مکلف است حين اعطاء تمويلات، موارد شناخت مشتريان را طبق قانون جلوگيری از پول شويی و عوايد ناشی از جرايم و مقرره مسؤليت ها و اقدامات بازدارنده عليه پول شويی و تمويل تروريزم در نظر گيرد.

(۴) برای اشخاصيکه بيشتر از ۲۰۰۰۰ (بيست هزار) افغانی تمويل مالی اعطا ميگردد، دارای تذکره الکترونيکی باشد.

(۵) مؤسسات تمويلات خُرد نميتوانند به مقروض که از عين مؤسسه و يا از ساير

مخکيني تمويل تر تصفيې پورې، نوی تمويل وړاندې کړي.

(٦) د دويمې کټګورۍ ټوليزه تمويلونه د تمويل ټوکرۍ (پورتفوليو) ۴۰ سلنه دی چې ۱۰ سلنه يې کولای شي له يو ميليون (۱۰۰۰۰۰۰) څخه زياتو تمويلونو ته ځانګړي کړي.

(۷) د افغانستان بانک کولای شي، د مالي خدمتونو د پراختيا او وړو مالي تمويلونو ته د عامه لاسرسي په موخه د تمويلونو د سهميې شرايط او تخصيص له اړتيا سره سم د متحدالمالونو له لارې په متفاوته ډول وضع کړي.

(۸) د وړو مالي تمويلونو مؤسسو معاملې (تمويل) په افغاني پولي واحد ورکول شي؛

(۹) د دې مادې فقرې د بانکونو د وړو مالي تمويلونو په برخه کې هم د پلي کېدو وړ دي.

د تمويل ورکولو محدوديت

دوه دېرشمه ماده:

(۱) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې نه شي کولای چې لاندې اشخاصو ته تمويل ورکړي:

۱- ونډه والو، د څار پلاوي غړو او د عامل پلاوي غړو ته.

۲- ونډه والو، د څار پلاوي او عامل پلاوي لومړۍ درجه خپلوانو ته.

۳- هغه اشخاصو ته چې د بنديزونو په ليستونو کې شتون ولري.

(۲) مالي مؤسسې هغه اشخاصو ته چې د مخکنی تمويل ذمت يې په صعب الحصول کټګورۍ کې راځي، نوی تمويل اجراء نکړي؛ خو دا چې خپل ټول مخکينی تمويل اداء کړي.

مؤسسات تمويل دريافت نموده باشد، الی تصفيه تمويل قبلی، تمويل جديد اعطا نمايد.

(٦) مجموع تمويلات کتگوری دوم ۴۰ فيصد از سبد تمويل (پورتفليو) ميباشد که ۱۰ فيصد آن را ميتوانند به تمويلات بيشتر از يک ميليون تخصيص دهند.

(۷) د افغانستان بانک ميتواند، شرايط و تخصيص سهميه تمويلات را بمنظور توسعه خدمات مالی و دسترسی عامه به تمويلات مالی خُرد حسب لزوم، ذريعه متحدالمال ها طور متفاوت وضع نمايد.

(۸) معاملات (تمويل) مؤسسات تمويلات مالی خُرد به واحد پول افغانی اعطاء گردد.

(۹) فقره های اين ماده در قسمت تمويلات مالی خُرد بانک ها نيز قابل تطبيق می باشد.

محدوديت تمويل دهی

مادۀ سی و دوم:

(۱) مؤسسه تمويلات مالی خُرد نمی‌تواند به اشخاص ذيل تمويل پرداخت کند:

۱- به سهمداران، اعضای هيئت نظارو اعضای هيئت عامل.

۲- به اقارب درجه اول سهمداران، اعضای هيئت نظارو هيئت عامل.

۳- به اشخاص و افراد که در لست های تعزيرات درج می باشند.

(۲) مؤسسه مالی نمی تواند به اشخاص که تمويل ذمت آنها در کتگوری صعب الحصول قراردارد، تمويل جديد اجرا کند؛ مگر اينگه تمام تمويل قبلی خويش را پرداخت کنند.

د تمويلونو د ډلبندۍ څرنګوالی

درې دېرشمه ماده:

(۱) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اړې دي چې د هر تمويل تيرو شوو ورځو کره سوابق وساتي او بياکتنه يې وکړي.

(۲) د تمويلونو ډلبندۍ په موخه، د وړو مالي تمويلونو مؤسسه دې له دې مقررې سره سم د افغانستان بانک متحدالمالونه او د مالي مؤسسې داخلي پاليسۍ په منظم ډول وپلټي.

(۳) هر کله چې د وړو مالي تمويلونو مؤسسې يو تمويل اخيستونکی شخص يا ډلې ته له يو څخه زيات تمويل ورکړي او يو له ورکړل شوو تمويلونو څخه صعب الحصول شي. په دې صورت کې د وړو مالي تمويلونو مؤسسه اړه ده چې هغه شخص يا اړونده تمويل اخيستونکې ډلې ته ټول ورکړل شوي تمويلونو د بيا ځلې ډلبندۍ په موخه وپلټي.

(۴) د تمويلونو ټوکرۍ د پلټنې پر مهال د وړو مالي تمويلونو مؤسسه اړه ده چې هر تمويل د هغه د اعتباري خطر پر بنسټ په اړونده کټګورۍ کې راولي.

د تمويلونو ډلبندي

څلور دېرشمه ماده:

د وړو مالي تمويلونو مؤسسه اړه ده چې د اعتباري ګواښونو درجه بندۍ لپاره يو داخلي سيستم جوړ کړي، څو د تمويلونو د ګواښونو بېلابېلې کچې ښکاره کړي او هغه په لاندې ډول په پنځو برخو کې ډلبندي کړي:

۱- معياري ډلبندي.

چگونگی صنف‌بندی تمویلات

مادۀ سی و سوم:

(۱) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است سوابق دقیق تعداد روزهای موعد گذشته هر تمویل را حفظ و بررسی نماید.

(۲) به منظور صنف‌بندی تمویلات، مؤسسه تمویلات مالی خُرد طبق این مقرره، متحدالمال‌های د افغانستان بانک و پالیسی‌های داخلی مؤسسه مالی به طور منظم بررسی صورت گیرد.

(۳) هرگاه یک مؤسسه مالی بیشتر از یک تمویل به یک شخص یا گروه تمویل گیرندگان مرتبط اعطا کند و یکی از تمویلات اعطا شده صعب الحصول گردد. در این صورت، مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است تمام تمویلات اعطا شده به آن شخص یا گروپ تمویل گیرندگان مرتبط را به منظور صنف‌بندی مجدد بررسی کند.

(۴) هنگام بررسی سبد تمویلات، مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است هر تمویل را بر اساس خطر اعتباری آن در صنف مربوطه قرار دهد.

صنف‌بندی تمویلات

مادۀ سی و چهارم:

مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است یک سیستم داخلی درجه بندی خطرات اعتباری را ایجاد کند تا سطوح مختلف خطرات تمویلات را نشان داده و آنرا قرار ذیل در پنج کتگوری صنف‌بندی نمایند:

۱- صنف معیاری.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۲- تر څار لاندې ډلبندي

۳- تر معیار لاندې ډلبندي.

۴- شکمنه ډلبندي.

۵- د زیان ډلبندي.

<u>بیا رغول شوي تمویلونه</u>

پنځه دېرشمه ماده:

(۱) صعب الحصول تمویل له بیا رغېدو وروسته تر معیار لاندې ډلې کې راځي او یا په هماغه پخوانۍ ډله کې چې د بیاځلې مذاکرې څخه مخکې یې پکې شتون درلود، پر خپل ځای پاتې شي.

(۲) د هغه تمویل ډلبندي چې د یو یا څو شرطونو د اصلاح لپاره بیا رغول شوي وي، ښه والی ومومي. خو په دې شرط چې د تمویل اصل او ګټه یې له نوي قرار داد سره سم د څلورو پرلپسې قسطونو یا څلورو پرلپسې میاشتو لپاره چې هر یو یې لوی وي، ورکړل شي.

(۳) د دې مادې د ۲ فقرې د شرایطو د ترلاسه کېدو په صورت کې، بیا رغول شوی تمویل نه شي کولای چې د نظر لاندې کټګورۍ (ډلبندۍ) څخه لوړ واقع شي. خو دا چې د تمویل د اصل او ګټې اداینه د څلورو نورو پرلپسې قسطونو یا د څلورو نورو پرلپسې میاشتو لپاره هر یو یې چې لوی وي، ترسره شي.

<u>د زیان د جبرانولو لږ تر لږه شرایط</u>

شپږ دېرشمه ماده:

(۱) د پلي کېدو وړ زیانونو جبرانول په لاندې ډول دي:

کټګوري	تېره شوې موده	د زیان جبران سلنه

۲- صنف تحت النظر.

۳- صنف تحت المعیار.

۴- صنف مشکوک.

۵- صنف ضرر.

<u>تمویلات بازسازی شده</u>

مادۀ سی و پنجم:

(۱)تمویل صعب الحصول پس از بازسازی در صنف تحت المعیار قرار گیرد و یا در همان صنفی که قبل از مذاکره مجدد قرار داشت، باقی بماند.

(۲)صنف بندی تمویل که جهت اصلاح یک یا چند شرط آن بازسازی شده باشد، بهبود یابد. اما به شرط اینکه اصل و مفاد تمویل طبق قرارداد جدید برای چهار قسط متوالی یا چهار ماه متوالی هر کدام که بزرگتر باشد، پرداخت گردد.

(۳)در صورت برآورده شدن شرایط فقره (۲) این ماده، تمویل بازسازی شده نمی‌تواند بالاتر از صنف تحت النظر قرار گیرد. مگر اینکه پرداخت اصل و مفاد تمویل برای چهار قسط متوالی دیگر یا چهار ماه متوالی دیگر هر کدام که بزرگتر باشد، انجام شود.

<u>شرایط حد اقل جبران خساره</u>

مادۀ سی و ششم:

(۱) جبران خساره های قابل تطبیق قرار ذیل اند:

صنف‌ها	موعد گذشته	فیصدی جبران خساره

معیاري	۱-۳۰ ورځې	۱ سلنه
تر څار لاندې (تحت النظر)	۳۱-۶۰ ورځې	۵ سلنه
تر معیار لاندې	۶۱-۱۸۰ ورځې	۲۵ سلنه
شکمن	۱۸۰-۳۶۵ ورځې	۵۰ سلنه
زیان	له یو کال څخه زیات	۱۰۰ سلنه

(۲) د معیاري کتگورۍ لپاره د زیان د جبران سنجول اختیاري دي.

(۳) که چیرې معتبر معلومات وښیئ چې تمویل ته اوښتونکی زیان د دې مادې (۱) فقرې په نوملړ کې له مشخص شوي مقدار څخه زیات وي، د افغانستان بانک کولای شي چې د وړو مالي تمویلونو له مؤسسې څخه وغواړي څو د زیان د جبران کولو موضوع له مرسته کوونکو مرجع سره یو ځای وڅیړي.

(۴) صعب الحصول تمویل په نا سنجول شوي ډول تر لاس لاندې ونیول شي او د هغه نه ترلاسه شوې گټه د عوایدو په توگه محاسبه نه شي، خو د ځنډېدلو شتمنیو په حساب کې ښکاره کېږي.

د تمویلونو لمنځه وړل (حذفول)

اووه دېرشمه ماده:

(۱) هغه تمویل چې د ترلاسه کېدو وړ نه وي او دوام یې هم د ترلاسه کېدو وړ تمویل په توگه تضمین شوی نه وي، له منځه یوړل شي.

معیاری	۱-۳۰ روز	۱ فیصد
تحت النظر	۳۱-۶۰روز	۵ فیصد
تحت المعیار	۶۱-۱۸۰ روز	۲۵ فیصد
مشکوک	۱۸۰-۳۶۵روز	۵۰ فیصد
ضرر	بیشتر از یک سال	۱۰۰ فیصد

(۲) سنجش جبران خساره برای صنف معیاری، اختیاری می باشد.

(۳) هرگاه اطلاعات معتبر نشان دهد که ضرر متوجه تمویل احتمالاً بیشتر از مقدار مشخص شده در جدول فقره (۱) این ماده می باشد، د افغانستان بانک می‌تواند از مؤسسه تمویلات مالی خُرد بخواهد تا موضوع جبران خساره را با مرجع کمک کننده در جریان قرار دهد.

(۴) تمویل صعب الحصول به طور غیر سنجشی قرار داده شود و مفاد حصول نشدهٔ آن به عنوان درآمد محاسبه نگردد اما در حساب درآمدهای معوق نشان داده می‌شود.

حذف تمویلات

مادهٔ سی و هفتم:

(۱) تمویل که قابل حصول نبوده و ادامه آن به عنوان تمویل قابل حصول نیز تضمین نشده باشد، حذف شود.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۲) هر تمویل یا د هغې د یوې برخې تمویل چې د زیان په کټګورۍ کې یې یو کال تېر شوی وي، له منځه یوړل شي.

(۳) د تمویل لمنځه وړل دې د زیان د جبران مشخص ټاکلو پر وړاندې ترسره شي. که چیرې د تمویل اندازه چې د لمنځه وړلو وړ وي د زیان له جبران مبلغ څخه ډېره ټاکل شوې وي، د زیان اضافي جبران د کمښت پوره کولو په موخه دې د عاید حساب د کسر له لارې یا عمومي زیان د جبران له حساب څخه د لېږد له لارې رامنځته شي.

(۴) هغه تمویل چې له حذفولو وروسته ترلاسه کېږي، په مالي دوره کې د عاید په توګه چې بیا اداینه یې ترسره کېږي، ثبت شي.

(۲) هر تمویل یا بخشی از آن که مدت یک سال از قرار گرفتن آن در صنف خساره گذشته باشد، حذف شود.

(۳) حذف تمویل در برابر تعیین جبران خساره مشخص صورت گیرد. هرگاه مبلغ تمویل قابل حذف بیشتر از مبلغ جبران خساره تعیین شده باشد، جبران خساره اضافی جهت پوشش کمبودی ایجاد شود.

(۴) تمویل که بعد از حذف حصول می گردد، به عنوان در آمد در دورۀ مالی که باز پرداخت آن اتفاق می‌افتد، ثبت شود.

<u>د وړو تمویلونو تضمینونه</u>

اته دېرشمه ماده:

(۱) د لومړۍ کټګورۍ تمویل تضمین (پنځه زرو څخه تر پنځه سوه زره افغانیو پورې) لږ تر لږه له دوو مناسبو او وړ اشخاصو څخه دوه ضمانت لیکونه چې برېښنايي پېژند پاڼه ولري، د پوروړي په تړاو اخیستل کېږي.

د لومړۍ کټګورۍ لپاره کولای شي چې د ګواښونو په پام کې نیولو سره له داخلي پالیسۍ سره سم عمل وکړي.

(۲) د دویمې کټګورۍ تضمین (پنځه سوه زرو او یو څخه تر یو میلیون او پنځه سوه زرو افغانیو) پورې چې له درېیو وړ او مناسبو اشخاصو څخه چې د برېښنايي پېژند پاڼې لرونکي وي، د درېیو ضمانت لیکونو ترلاسه کول او یا د غیر منقولې شتمنۍ تضمین چې د عرفي یا شرعي سند لرونکي وي، اخیستل کېږي.

<u>تضمینات تمویلات خُرد</u>

ماده سی و هشتم:

(۱) تضمین بر تمویل کتگوری اول (پنج هزار و یک الی پنجصد هزار افغانی) حد اقل از دو شخص شایسته و مناسب که دارای تذکره الکترونیکی باشند، در مورد تمویل گیرنده (مقروض) دو ضمانت خط اخذ می گردد. مؤسسه میتواند در کتگوری اول با توجه به شرایط خطر پذیری حسب پالیسی داخلی، عمل نماید.

(۲) تضمین بر تمویل کتگوری دوم (پنج صد هزار و یک الی یک میلیون و پنجصد هزار افغانی) شامل اخذ سه ضمانت خط از اشخاص شایسته و مناسب که دارای تذکره الکترونیکی باشد و یا تضمین دارایی غیر منقول که دارای سند عرفی یا شرعی باشد، می گردد.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۳) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې کولای شي د خپلو تضميناتو پاليسي د محتاطانه شرايطو په رعايتولو سره او د سکتور د وضعيت او اټکل شوو ګواښونو په پام کې نيولو سره وضع کړي. دا شرايط نه شي کولای چې د مالي خدمتونو د پراختيا په لار کې د ننګونې د رامنځته کېدو او خنډ لامل شي.

(۴) د تمويلونو تضمينونه په منظمه توګه د اړوندې مؤسسې لخوا د داخلي پاليسيو په پام کې نيولو سره وپلټل شي او د پلټنې جزئيات د تمويلونو د سندونو په دوسيه کې ځای پر ځای شي.

(۵) يو شخص نه شي کولای چې د وړو تمويلونو په يو يا څو مؤسسو کې له يو پوروړي څخه زيات تضمين کړي د وړو پورونو مؤسسې نه شي کولای چې د هغه شخص تضمين چې په ورته وخت کې يې په بله مؤسسه کې د حقيقي شخص يا حکمي(اداري) تضمين کړی وي، ومني.

(٦) د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اړې دي څو د تضمين منلو څخه مخکې، د تضمين کوونکو ځانګړنې د عامه اعتبارونو په سيستم کې وپلټي او د دې مقررې د يو دېرشمې مادې (۵) فقرې پر بنسټ ډاډ ترلاسه کړي. د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اړې دي چې لاندې شرايط هم په پام کې ونيسي:

۱- د وړو مالي تمويلونو مؤسسې د تمويل له صادرېدو مخکې اړې دي څو د تمويل اخيستونکي شخص د فعاليت څرنګوالی په کره ډول له ټاکل شوو معيارونو او د دې مقررې په پام کې نيولو سره وپلټي او د تمويل مبلغ وټاکي.

۲- د تمويل د ورکولو پر مهال د تمويل په سند يا تړون کې د تضمين ځانګړتياوې ځای پر ځای شي.

(۳) مؤسسات تمویلات مالی خُرد میتوانند پالیسی تضمینات خویش را با رعایت شرایط محتاطانه و با درنظرداشت حالت سکتور و خطرات پیش بینی شده، وضع نمایند. این شرایط نمی تواند سبب ایجاد چالش و یا مانع توسعه خدمات مالی گردد.

(۴) تضمین تمویلات بطور منظم توسط مؤسسه مربوطه، بادرنظرداشت پالیسی های داخلی بررسی گردیده و جزئیات بررسی در دوسیه اسناد تمویلات جابجا گردد.

(۵) یک شخص نمیتواند بیشتر از یک مقروض را در یک یا چند مؤسسه مالی خُرد، تضمین نماید؛ مؤسسات تمویلات مالی خُرد نمیتوانند شخص تضمین کننده را که همزمان در مؤسسه تمویلات مالی خُرد دیگر تضمین شخص حُکمی (اداره) و یا حقیقی شده باشد، مورد قبول قرار بدهند.

(٦) مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند تا قبل از پذیرش تضمین، مشخصات مرهونه و یا شخص تضمین کننده را در سیستم ثبت اعتبارات عامه مورد جستجو قرار داده و با توجه به فقره (۵) ماده سی و یکم حصول اطمینان نماید. مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف به رعایت شرایط ذیل نیز می باشند:

۱- قبل از صدور تمویل مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند تا نحوه فعالیت شخص تمویل گیرنده را طور دقیق با درنظرداشت معیار های تعیین شده و این مقرره بررسی نموده و مبلغ تمویل را تعیین نمایند.

۲- حین اعطای تمویل، مشخصات تضمین در سند تمویل یا قرارداد گنجانیده شود.

د افغانستان بانک
آمریت تنظیمی نظارت از مؤسسات مالی غیربانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۳- د مالي تمويل د مودې په ټاکلو کې د تضمين ګټوره موده په پام کې ونيول شي او د تمويل موده د تضمين له ګټورې مودې څخه زياته نه شي.

۴- د وړو مالي تمويلونو مؤسسې د تضمينونو د سندونو له معتبر والي څخه ډاډ ترلاسه کړي.

۵- د وړو مالي تمويلونو مؤسسې اړې دي چې د پولي معاملو د ساتلو او ترسره کولو په موخه لږ تر لږه په دوه سوداګريزو بانکونو کې دوه بانکي حسابونه ولري.

<u>د منلو وړ تضمينونه</u>

نهه دېرشمه ماده:

(۱) د منلو وړ منقول تضمينونه په لاندې ډول دي:

۱- ګاڼې (زيورات): سره زر، سپين زر او نور قيمتي توکي چې د کارونې وړ او د پلور بازار ولري. دا ډول تضمين له يو سوداګريز بانک سره د اسنادو په بڼه ساتل کېږي او د تمويل له تصفيې سره سم بېرته پورورې ته ورکول کېږي.

۲- نقليه وسايط: د تمويل د ورکړې لپاره د نقليه وسيلې اصلي سند، د معاملاتو د لارښوونې له پيرل شوي سند (سټه) سره يو ځای ترلاسه کيږي.

(۲) ضمانت ليک: هغه سند دی چې د وړ او مناسب (حقيقي او حکمي) شخص/ اداري د تمويل د قسطونو د ورکړې په موخه صادر شوی وي.

(۳) د منلو وړ غير منقول تضمينونه په لاندې ډول دي:

۱- هغه ځمکه چې د شرعي يا عرفي ملکيت سند ولري. هغه ځمکې چې د کارونې وړ نه دي (بې

۳- در تعيين معياد تمويل مالی، عمر مفيد تضمين در نظر گرفته شده و مدت تمويل نبايد از عمر مفيد تضمين بيشتر باشد.

۴- مؤسسات تمويلات مالی خُرد از معتبر بودن اسناد تضمينات حصول اطمينان نمايند.

۵- مؤسسات تمويلات مالی خُرد مکلف اند که غرض نگهداری و انجام معاملات پولی، حد اقل دو حساب بانکی در دو بانک تجارتی کشور داشته باشند.

<u>تضمين های قابل پذيرش</u>

ماده سی و نهم:

(۱) تضمين های منقول قابل پذيرش قرار آتی می باشد:

۱- زيورات: طلا، نقره و ساير اشيای قيمتی که قابل استفاده و دارای بازار فروش باشند. اين گونه تضمين نزد يکی از بانک های تجارتی به رويت اسناد نگهداری گرديده و با تصفيه تمويل حسب قرارداد، دوباره به مقروض برگردانده شود.

۲- وسايط نقليه: اصل سند وسيله نقليه همراه با سند (سته) خريد يکی از رهنمای معاملات جهت اعطاء تمويل، اخذ گردد.

(۲) ضمانت خط: سندی است که توسط شخص (حقيقی و حکمی/اداره) شايسته و مناسب بمنظور پرداخت اقساط تمويل صادر گرديده باشد.

(۳) تضمين های غير منقول قابل پذيرش قرار آتی می باشد:

۱- زمين که دارای سند ملکيت شرعی يا عرفی باشد. زمين های که قابل استفاده نيستند (بدون ارزش و يا قابل فروش نباشد) و

ارزښته او د پلور وړ نه وي) او يا د سيلاب له خطر سره مخ وي، نه شامليږي.

۲- استوګنځايونه (د استوګنې کورونه) او سوداګريزې ودانۍ چې شرعي او يا عرفي سند ولري.

۳- هټۍ/مارکيټ چې شرعي او يا عرفي سند ولري.

۴- فابريکه، باغ، فارم او نورې هغه ساحې چې سندونه يې معتبر وي او لږ تر لږه وکولای شي د تضمين ځواب ورکوونکی وي.

۵- د تضمينونو نور ډولونه چې د تمويل د زيان جبران کوونکي وي، کولای شي د مؤسسې په داخلي پاليسۍ کې وړاندوينه يې وشي.

<u>د شتمنيو بياځلي ترلاسه کول (تصرف)</u>

څلويښتمه ماده:

(۱) کله چې د وړو مالي تمويلونو مؤسسه يوه شتمني د تمويل د بېرته نه اداينې په بدل کې په خپل واک کې راولي، نو د پاتې شوي تمويل دفتري ارزښت يا د تضمين لاندې شتمنۍ د ترلاسه کېدو وړ خالص ارزښت په پام کې ونيول شي.

(۲) که چيرې د شتمنۍ د ترلاسه کېدو وړ خالص ارزښت د مالي مؤسسې په حسابونو کې د نه ورکړل شوي تمويل له برخې څخه کم وي، د هغه توپير دې د بدو او شکمنو تمويلونو د زيان (جبران) ټاکلو لپاره په پام کې ونيول شي.

<u>د پيسو وينځلو او ترهګرۍ د تمويل پر وړاندې د مبارزې په برخه کې د وړو مالي تمويلونو مؤسسې مسئوليتونه</u>

يو څلويښتمه ماده:

د وړو مالي تمويلونو مؤسسه اړه ده چې د پيسو وينځلو او ترهګرۍ د تمويل پر وړاندې د مبارزې په

يا در معرض سيلاب قرار دارند، شامل نمی گردد.

۲- ساختمان های مسکونی (خانه های مسکونی) و تجارتی دارای سند شرعی و يا عرفی باشند.

۳- دکان/مارکيت که دارای سند شرعی و يا عرفی باشد.

۴- کارخانه، باغ، فارم و ساير محلات که اسناد آن معتبر بوده و حد اقل بتواند جوابگوی تضمين باشد.

۵- ساير تضمينات که قابل جبران خساره تمويل باشد، ميتواند در پاليسی داخلی مؤسسه پيش بينی گردد.

<u>تصرف مجدد دارايی‌ها</u>

مادۀ چهلم:

(۱) زمانيکه مؤسسه تمويل مالی خُرد يک دارايی را در بدل عدم باز پرداخت تمويل، تحت تصرف خويش قرار ميدهد، ارزش دفتری تمويل باقی مانده و يا ارزش خالص قابل تحقق دارايی تحت تضمين در نظر گرفته شود.

(۲) هرگاه ارزش خالص قابل تحقق دارايی کمتر از قسمت پرداخت نشدۀ تمويل در حسابات مؤسسه مالی باشد، تفاوت آن از طريق تعيين جبران خساره برای تمويلات بد و مشکوک، در نظر گرفته شود.

<u>مسئوليت های مؤسسه تمويلات مالی خُرد در امر مبارزه با پول شويی و تمويل تروريزم</u>

مادۀ چهل و يکم:

مؤسسه تمويلات مالی خُرد مکلف است فعاليت های خويش را در امر جلوگيری از پول شويی و

برخه کې خپلې کړنې د پیسو وینځلو او له جرمونو څخه د ترلاسه شوو عوایدو د مخنیوي قانون او د پیسو وینځلو او ترهګرۍ د تمویل پر وړاندې د مسؤلیتونو او مخه نیوونکو اقداماتو د مقررې په پام کې نیولو سره تنظیم کړي.

شپږم څپرکی
د وړو مالي تمویلونو مؤسسو تمویلوونکي او اسانه کوونکي ادارې

مسئولیتونه

دوه څلویښتمه ماده:

د مرسته کوونکو او مالي تمویلوونکو ملي یا نړیوالې، دولتي او غیر دولتي ادارې چې د دې مقررې د څلورمي مادې په (۱۳) بند کې تعریف شوي دي، لاندې مسؤلیتونه لري:

۱- د کړنو، وجوهو او سرچینو د سندونو او جزئیاتو په وړاندې کولو سره له د افغانستان بانک څخه د فعالیت د نه اعتراض سند په ترلاسه کولو اړ دي.

۲- د افغانستان بانک له غوښتنې سره سم د مالي سکتور په اړه اړوند مالي راپورونه د اړینو پرېکړو د نیولو په موخه شریک شي؛

۳- د نغدي مرستو د ساتلو په موخه کولای شي په د افغانستان بانک کې بانکي حسابونه ولري.

۴- که چیرې د نغدي مرستو د ساتلو په موخه په سوداګریزو بانکونو کې حساب ولري، له دې ډول حسابونو څخه د وړو مالي تمویلونو مؤسسو د تمویل په موخه د برداشت موضوع دې د راپور په ډول له د افغانستان بانک سره په جریان کې کړي.

تمویل تروریزم با در نظرداشت قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم و مقرره مسؤلیت ها و اقدامات بازدارنده علیه پولشویی و تمویل تروریزم تنظیم نمایند.

فصل ششم
نهاد های تسهیل کننده و تمویل کننده مؤسسات تمویلات مالی خُرد

مسئولیت ها

ماده چهل و دوم:

نهاد های ملی یا بین المللی، دولتی یا غیر دولتی تسهیل کننده کمک ها و تمویل کننده که در بند (۱۳) ماده چهارم این مقرره تعریف شده اند، دارای مسؤلیت های ذیل می باشند:

۱- مکلف به اخذ سند عدم اعتراض فعالیت از د افغانستان بانک با ارائه اسناد و جزئیات فعالیت ها، وجوه و منابع می باشند.

۲- گزارش های مالی مرتبط را غرض تصامیم لازم در قبال سکتور مالی حسب مطالبه دافغانستان بانک شریک سازند؛

۳- به منظور نگهداری کمک های نقدی میتوانند در دافغانستان بانک حساب بانکی داشته باشند؛

۴- در صورتیکه به منظور نگهداری کمک های نقدی در بانک های تجارتی حساب داشته باشند، در خصوص برداشت از چنین حسابات به منظور تمویل مؤسسات تمویلات مالی خرد، موضوع را منحیث گزارش با دافغانستان بانک در جریان قرار دهند.

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

۵- د عملیاتي چارو لپاره په یو سوداګریز بانک کې عملیاتي حساب ولري.

۶- نور مسئولیتونه او مکلفیتونه د لازم لیدو او اړتیا پر مهال د متحدالمال مکتوبونو له لارې وضع کېدای شي.

۷- تسهیلوونکي او تمویلوونکي دولتي او غیر دولتي ادارې نه شي کولای د وړو مالي تمویلونو مؤسسه جوړه کړي.

۸- هغه ادارې چې د یو ځانګړي سکتور/ځانګړې حرفه د ملاتړ په موخه د اسلامي مالي خدمتونو په وړاندې کولو سره فعالیت کوي، کولای شي چې د دې مقررې له حکمونو سره سم د وړو مالي تمویلونو د مؤسسې په جوړولو سره او یا د وړو مالي تمویلونو مؤسسو له لار تمویل وړاندې کړي.

<u>مؤسسو ته د مرستو/مالي تمویلونو د ورکړې شرایط</u>

دری ځلویښتمه ماده:

۱- مرسته کوونکې ادارې دې یوازې هغه د وړو مالي تمویلونو مؤسسو ته مالي اسانتیاوو برابرې کړي چې له د افغانستان بانک څخه یې جواز ترلاسه کړی وي.

۲- مرسته کوونکې او تسهیل کوونکې ادارې نه شي کولای چې پېرودونکو لکه د وړو مالي تمویلونو مؤسسو ته واړه مالي تمویلونه ورکړي.

۳- د وړو مالي تمویلونو ټولو جواز لرونکو مؤسسو ته د فعالیت، کړنو او جغرافیایي ساحو په پام کې نیولو سره مرستې ووېشي.

۴- تسهیلوونکې ادارې نه شي کولای چې د ترلاسه شوو مرستو ټوله یا زیاته برخه د وړو مالي تمویلونو یوې مؤسسې ته ورکړي.

۵- به منظور امور عملیاتی در یکی از بانک های تجارتی حساب عملیاتی داشته باشد.

٦- سایر مسئولیت ها و مکلفیت ها حسب لزوم و ضرورت ذریعه متحدالمال ها وضع شده می تواند.

۷- نهاد های دولتی و غیر دولتی تسهیل کننده و تمویل کننده نمیتوانند مؤسسه تمویلات مالی خُرد را ایجاد نمایند.

۸- نهاد هایکه طور اختصاصی غرض حمایت یک سکتور مشخص/حرفه معین با فراهم ساختن خدمات مالی اسلامی فعالیت می نمایند، میتوانند با ایجاد مؤسسه تمویل مالی خُرد طبق احکام این مقرره و یا از طریق مؤسسات تمویلات مالی خُرد، تمویل فراهم سازند.

<u>شرایط اعطای کمک ها/تمویلات مالی به مؤسسات</u>

ماده چهل و سوم:

۱- نهاد های کمک کننده، تسهیلات مالی را صرف برای مؤسسات تمویلات مالی خُرد دارنده مجوز دافغانستان بانک فراهم سازند.

۲- نهاد های کمک کننده و تسهیل کننده، نمیتوانند به مشتریان، مانند موسسات تمویلات مالی خرد تمویلات مالی خُرد اعطا نمایند.

۳- برای تمام مؤسسات تمویلات مالی خُرد مجوز با توجه به فعالیت، اجراآت و ساحات جغرافیایی، کمک ها را توزیع نمایند.

۴- نهاد های تسهیل کننده نمی توانند تمام و یا بخش بزرگ کمک های دریافت شده را به یک مؤسسه تمویلات مالی خُرد، اعطا نمایند.

۵- مرستې او تمويلونو په سوداګريزو بانکونو کې د بانکي حسابونو له لارې انتقال او د مؤسسو په واک کې ورکړل شي.

۶- اسعاري مرستې د افغانستان بانک له لارې په افغانيو تبادله او بيا د وړو مالي تمويلونو مؤسسو ته په افغانيو ورکړل شي.

څارنه او ارزونه

څلور څلوېښتمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک کولای شي چې د مالي راپورونو له سموالي څخه د ډاډ ترلاسه کولو په برخه کې د ساحې دننه او ساحې بهر څارنې ترسره کړي.

(۲) د مرستو تسهيلوونکې او مالي تمويلوونکې ادارې نه شي کولای چې د وړو مالي تمويلونو مؤسسو د کړنو څخه هر اړخيزه څارنه وکړي.

(۳) د مرستو تسهيلوونکې او مالي تمويلوونکې ادارې کولای شي د ساحې دننه څارنې د ترسره کولو په موخه خپلې کتنې او انديښنې له د افغانستان بانک سره شريکې کړي.

(۴) د مرستو تسهيلوونکې او مالي تمويلوونکې ادارې کولای شي د ورکړل شوي تمويلونو او نورو ځانګړو موضوعاتو او مشخصو موخو لپاره د وړو مالي تمويلونو مؤسسو اختصاصي ارزونه وکړي.

(۵) د مرستو تسهيلوونکې او مالي تمويلوونکې ادارې کولای شي چې د تمويلونو د ورکړې او د وړو مالي تمويلونو مؤسسو له وړتيا او ظرفيت څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه، مخکنۍ پلټنه (بررسي) ترسره کړي.

۵- کمک ها و تمويلات را از طريق حسابات در بانک های تجارتی، انتقال و در اختيار مؤسسات قرار دهند.

٦- کمک های اسعاری را از طريق د افغانستان بانک به افغانی تبديل و به مؤسسات تمويلات مالی خُرد به افغانی اعطا نمايند.

نظارت و ارزيابی

ماده چهل و چهارم:

(۱) د افغانستان بانک می تواند در خصوص حصول اطمينان از صحت گزارش های مالی نظارت داخل ساحه و خارج ساحه راه اندازی نمايد.

(۲) نهاد های تسهيل کننده کمک ها و تمويل کننده مالی نمی توانند از فعاليت ها و عملکرد مؤسسات تمويلات مالی خُرد نظارت همه جانبه نمايند.

(۳) نهاد های تسهيل کننده کمک ها و تمويل کننده مالی می توانند ملاحظات و نگرانی های خويش را به منظور راه اندازی نظارت داخل ساحه، با دافغانستان بانک شريک سازند.

(۴) مؤسسات تمويل کننده مالی و تسهيل کننده کمک ها ميتوانند در رابطه به حصول اطمينان از تمويلات اعطا شده و ساير موضوعات خاص و اهداف مشخص از مؤسسه تمويلات مالی خُرد، ارزيابی اختصاصی نمايند.

(۵) مؤسسات تمويل کننده مالی و تسهيل کننده کمک ها می توانند به منظور اعطای تمويلات و حصول اطمينان از توانايی و ظرفيت مؤسسات تمويلات مالی خُرد، بررسی قبلی را انجام دهند.

دافغانستان بانک
مديريت اجرائيه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

اووم څپرکی
متفرقه حکمونه

<u>څارنه</u>

پنځه څلویښتمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک واک لري، ترڅو د وړو مالي تمویلونو جواز لرونکي مؤسسې د قوانینو، مقررو او اړونده متحدالمالونو له رعایتولو څخه د ډاډمنتیا په موخه (د ساحې دننه او ساحې بهر) څارنه وکړي.

(۲) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې او د وړو مالي تمویلونو مؤسسو د تمویلوونکو او تسهیلوونکو اداري اړې دي چې ټول معلومات، سندونه او سیستمونه د افغانستان بانک دغوښتنې پر بنسټ وړاندې کړي. ټول هغه معلومات او سندونه چې د افغانستان بانک ته وړاندې کېږي، د مسئولینو لخوا لاسلیک او په سافت او هارډ بڼه د افغانستان بانک ته ولیږل شي.

(۳) د افغانستان بانک څارونکي، د وړو مالي تمویلونو مؤسسو ټولو حسابونو، کتابونو، سوابقو، سندونو او نورو موضوعاتو ته چې د هغوی په کاري ساحه کې شتون ولري، د لاسرسی واک لري.

(۴) د وړو مالي تمویلونو د مؤسسو څارنه د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت او په بانکونو کې د وړو مالي تمویلونو د برخې څارنه د اسلامي بانکوالۍ او مالي خدمتونو د لوی آمریت لخوا ترسره کیږي.

<u>راپور ورکول</u>

شپږ څلویښتمه ماده:

(۱) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اړې دي چې حسابونه او معاملات په برېښنایي ډول ثبت کړي.

فصل هفتم
احکام متفرقه

<u>نظارت</u>

مادهٔ چهل و پنجم:

(۱) د افغانستان بانک صلاحیت دارد تا مؤسسه تمویلات مالی خُرد مجوز را جهت اطمینان از رعایت قوانین، مقررات و متحدالمال‌های مربوط، نظارت (داخل ساحه و خارج ساحه) نماید.

(۲) مؤسسه تمویلات مالی خُرد و نهاد های تمویل کننده و تسهیل کنندگان مکلف اند اطلاعات، اسناد و دسترسی به سیستم‌ها را حسب مطالبه د افغانستان بانک بدسترس قرار دهند. تمام اطلاعات و اسناد که به د افغانستان بانک ارایه می نمایند از طرف مسؤلین امضاء و به صورت سافت و هارد به د افغانستان بانک ارسال گردد.

(۳) ناظرین د افغانستان بانک صلاحیت دسترسی به تمام حسابات، کتاب‌ها، سوابق، اسناد و سایر موضوعات که در حیطه کاری آن می باشد را دارند.

(۴) نظارت از مؤسسات تمویلات مالی خُرد توسط آمریت نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی و بخش تمویلات مالی خُرد در بانک ها توسط آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی مطابق این مقرره صورت میگیرد.

<u>گزارش دهی</u>

مادهٔ چهل و ششم:

(۱) مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند تا حسابات و معاملات را بشکل الکترونکی ثبت نمایند. دیتابیس شامل تمام تمویلات مالی با

دافغانستان بانک
آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Da Afghanistan Bank

ډیټابیس چې ټول مالي تمویلونه او اړوند توضیحات راونغاړي، د مؤسسې لخوا وساتل شي او د اړتیا په صورت کې د افغانستان بانک ته وسپارل شي.

(۲) د افغانستان بانک د راپورونو بیلګې او فورمې د متحدالمال له لارې استوي. دا راپورونه کولای شي لاندې موارد راونغاړي:

۱- مالي صورت حساب (بیلانس شیټ).

۲- د ګټې او زیان صورت حساب.

۳- د نغدو پیسو صورت حساب.

۴- د معاملو د دشبورډ راپور.

۵- د تمویل کوونکو جزئیات او د وجوه نورې سرچینې.

٦- نور راپورونه چې د افغانستان بانک یې لازم وګڼي.

جزئیات مرتبط توسط مؤسسات نگهداری و حسب ضرورت به دسترس د افغانستان بانک قرار داده شود.

(۲) د افغانستان بانک فورمه ها و نمونه های این گزارش ها را ذریعه متحد المال ارسال می نماید. این گزارش ها می تواند شامل موارد آتی گردد:

۱- صورت حساب مالی (بیلانس شیت).

۲- صورت حساب مفاد و ضرر.

۳- صورت حساب جریان پول نقد.

۴- گزارش دشبورد معاملات.

۵- جزئیات تمویل دهندگان و سایر منابع وجوه

٦- سایر گزارش ها طبق لزوم دید د افغانستان بانک.

(۳) د عامه اعتبارونو د ثبت لوی آمریت د تضمین کوونکو ځانګړتیاوو ته د لاسرسي په موخه ځانګړی یوزر (کارن) جوړ او د وړو مالي تمویلونو مؤسسو په واک کې ورکړي.

(۴) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اړې دي چې د تضمینونو معلومات او ځانګړنې د عامه اعتبارونو د ثبت لوی آمریت له فارمټ او په ټاکلي موده کې د هغوی له غوښتنې سره سم چې د متحد المال له لارې ځانګړي کېږي، شریک کړي.

(۵) د وړو مالي تمویلونو مؤسسه اړه ده چې خپل میاشتني او دوره ای راپورونه په ټاکل شوې موده کې چې د متحدالمال له لارې ټاکل کیږي، ولیږي.

(٦) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې اړې دي چې د داخلي او بهرني پلټنې پایلې او موندنې د راتلونکي کال د لومړي ربعې تر پای پورې د غیر بانکي مالي

(۳) آمریت عمومی ثبت اعتبارات عامه به منظور دسترسی به مشخصات تضمین کنندگان، یوزر مشخص را ایجاد و بدسترس مؤسسات مالی خُرد قرار دهد.

(٤) مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند معلومات و مشخصات تضمینات جدید را طبق رهنمود آمریت عمومی ثبت اعتبارات عامه در معیاد معیین که ذریعه متحدالمال مشخص میگردد، شریک سازد.

(۵) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است گزارش های دوره ای خویش را در میعاد معین که ذریعه متحدالمال ها مشخص می گردد، ارائه نمایند.

(٦) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است نتایج و یافته های تفتیش داخلی و خارجی را الی ختم ربع اول سال بعدی به آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی ارائه نماید.

د افغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

مؤسسو د څارنې لوی آمریت ته ولیږي.

(۷) د بانکونو د وړو تمویلونو د برخو د راپورونو د ترلاسه کولو د څارنې او څرنګوالي چارې د اسلامي بانکوالۍ او مالي خدمتونو د آمریت لخوا تنظیم او ترسره کیږي.

(۸) د اسلامي بانکوالۍ او مالي خدمتونو آمریت اړ دی چې خپلې د ساحې دننه او بهر څارنیزې پایلې او راپور چې د بانکونو د وړو مالي تمویلونو له برخي څخه ترسره کېږي، د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت د غوښتنې سره سم شریک کړي.

<u>تنفیذي اقدامات</u>

اووه څلوېښتمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک کولای شي (د ساحې دننه او ساحې بهر) څارنې د موندنو په پام کې نیولو سره اړین تنفیذي اقدامات وضع کړي. سرغړونې کیدای شي لاندې موارد راونغاړي خو دې پورې نه محدودیږي:

۱- راپور نه ورکول او یا د معاملو په راپور ورکولو کې ځنډ.

۲- د نورو احصائیوي راپورونو نه لېږل او ځنډول.

۳- د وضع شوو شرطونو نه پلي کول.

۴- د ټاکل شوي څارنیز ټیم له موندنو سره سم د قوانینو او مقررو څخه نورې سرغړونې.

(۲) تنفیذي اقدامات لاندې موارد رانغاړي:

۱- د اخطاریې صادرول

۲- د کلیدي کارکوونکو ګوښه کول.

۳- د جواز د فعالیت ځنډول.

۴- د جواز د فعالیت ختمول.

۵- د افغانستان بانک د لازم لیدو په صورت کې نور اقدامات.

(۷) امور نظارت و چگونگی دریافت گزارش های بخش های تمویلات مالی خُرد بانکها، توسط آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی تنظیم و راه اندازی میگردد.

(۸) آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی مکلف است تا نتایج نظارت های داخل و گزارشات خارج ساحه فعالیت های تمویلات مالی خُرد در بانک ها را حسب تقاضای آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی شریک سازند.

<u>اقدامات تنفیذی</u>

مادۀ چهل و هفتم:

(۱) د افغانستان بانک می تواند با درنظرداشت یافته های نظارتی (داخل ساحه و خارج ساحه) اقدامات تنفیذی لازم را وضع نماید. تخطی ها میتواند شامل موارد ذیل گردد اما محدود به اینها نمی باشد:

۱- عدم ارائه و یا تأخیر در گزارش دهی معاملات.

۲- تأخیر و عدم ارسال سایر گزارش های احصائیوی.

۳- عدم تطبیق شرایط وضع شده؛

۴- سایر تخطی ها از قوانین و مقررات مربوطه حسب یافته های تیم نظارتی مؤظف.

(۲) اقدامات تنفیذی شامل موارد آتی می باشد:

۱- صدور اخطاریه.

۲- عزل کارکنان کلیدی.

۳- تعلیق جواز فعالیت.

۴- فسخ جواز فعالیت.

۵- سایر اقدامات حسب لزوم دید د افغانستان بانک.

(۳) د څارنې ټیم کولای شي له موندنو سره سم، د دې مادې د (۲) فقرې ۲،۱ او ۳ بند موارد یو یا په ورته وخت کې ټول پلي کړي.

(۴) د بانکونو په برخه کې د دې مادې حکمونه د اړوند آمریت لخوا د مربوطه داخلي اصولو پربنسټ تنظیم او پلي کېدای شي.

<u>د سوابقو ساتل</u>

اته څلوېښتمه ماده:

(۱) په سوابقو کې د وړو مالي تمویلونو مؤسسې ټول کتابونه، حسابونه، صورت حسابونه، د کمپیوټر په سیستم کې معلومات او د کسب او کار اړوند سندونه، معاملې او شتمنی شاملېږي.

(۲) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې او تمویلوونکي او تسهیلوونکي اداري اړې دي چې د سندونو د ورکېدو، د سوابقو د له منځه تللو او د سندونو له جعل څخه د مخنیوي لپاره اړین اقدامات ترسره کړي.

(۳) د وړو مالي تمویلونو مؤسسو سوابق او سندونه دې لږ تر لږه د ۵ کلونو لپاره په هارډ او سافټ بڼه وساتل شي.

(۴) د سندونو دوسیه بندي د آرشیف اصولو سره سم داسې تنظیم شي چې په آسانی سره د لاسرسي وړ وي.

<u>د ټولنې/اتحادیې دندې او مسؤلیتونه</u>

نهه څلوېښتمه ماده:

(۱) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د اړوندو چارو د ښه تنظیمولو او انسجام په موخه ټولنه (اتحادیه) ولري او د وړو مالي تمویلونو هره مؤسسه کولای شي چې د اړوندې ټولنې غړیتوب ولري.

(۳) تیم نظارتی می تواند طبق یافته ها، یکی یا همزمان موارد بند ۱،۲ و ۳ فقره (۲) این ماده را تطبیق نمایند.

(۴) احکام این ماده در قسمت بانکها از طرف آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی با درنظرداشت اصول داخلی تنظیم و تطبیق شده می تواند.

<u>حفظ سوابق</u>

مادۀ چهل و هشتم:

(۱) سوابق شامل تمام کتاب‌ها، حسابات، صورت حسابات، اطلاعات در سیستم کمپیوتر و سایر اسناد مرتبط به کسب وکار، معاملات و دارایی‌های مؤسسه تمویلات مالی خُرد ، می-شود.

(۲) مؤسسات تمویلات مالی خُرد و نهاد های تسهیل کننده مکلف اند اقدامات مقتضی را غرض جلوگیری از مفقود شدن، از بین رفتن سوابق و تزویر اسناد روی دست گیرد.

(۳) سوابق اسناد مؤسسات تمویلات مالی خُرد حد اقل به مدت ۵ سال بگونه هارد و سافت حفظ گردد.

(۴) دوسیه بندی اسناد مطابق اصول آرشیف طوری تنظیم گردد که به سهولت قابل دسترس باشد.

<u>وظایف و مسئولیت های اتحادیه</u>

ماده چهل و نهم:

(۱) مؤسسه تمویلات مالی خُرد بمنظور تنظیم و انسجام بهتر امور مربوط دارای اتحادیه یا انجمن می باشد و هر مؤسسه تمویلات مالی خُرد عضویت اتحادیه را دارا باشد.

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

(۲) ټولنه اړه ده چې له واک لرونکې ادارې سره ثبت او راجستر وي.

(۳) ټولنه مشورتي بورد ولري. د وړو مالي تمویلونو هره یوه مؤسسه د ټولنې په مشورتي بورد کې یو غړی وي.

(۴) د ټولني رئیس او مرستیالان د لاندې شرایطو په رعایتولو سره وټاکل شي:

۱- د ټولنې رئیس او مرستیالان د رڼې پروسې له لارې د مشورتي بورد لخوا وټاکل شي.

۲- متبارز سیاسي اشخاص (له لومړي درجه خپلوانو څخه پرته) نه شي کولای د ټولنې د رئیس او مرستیالانو په توگه وټاکل شي.

۳- رئیس او مرستیالان د ښه او نیک شهرت لرونکي او د باور وړ اشخاص وي.

۴- رئیس او مرستیالان باید لیسانس او د اړوندو قوانینو او مقررو په اړه پوهاوی ولري.

۵- د دولت د هیڅ یوې قوې (ادارې) غړیتوب ونلري.

(۵) ټولنه لاندې دندې لري:

۱- ټولنه د یو ارتباطي پُل په توگه د افغانستان بانک، د وړو مالي تمویلونو مؤسسو او مرستندویه ادارو ترمنځ په ځانگړې توگه د وړو مالي تمویلونو سکتور د معلوماتو او دوره ای راپورونو د راټولولو او تنظیمولو په موخه فعالیت کوي.

۲- د وړو مالي تمویلونو سکتور د اندېښنو پېژندل او د افغانستان بانک په گډون له اړوندو ادارو سره د هغه شریکول.

۳- ټولنه اړه ده چې هغه خبرتیاوې، لارښوونې او دستورونه چې د افغانستان بانک یې د ټولنې

(۲) اتحادیه مکلف است ثبت و راجستر ارگان ذیصلاح باشند.

(۳) اتحادیه دارای بورد مشورتی باشد. هر یک از مؤسسات تمویلات مالی خُرد، یک عضو در بورد مشورتی اتحادیه می باشد.

(۴) رئیس و معاونین اتحادیه با رعایت شرایط ذیل انتخاب گردند:

۱- رئیس و معاونین اتحادیه از طریق پروسه شفاف توسط بورد مشورتی انتخاب گردند.

۲- اشخاص متبارز سیاسی (به استثناء اقارب درجه اول شان) نمیتوانند منحیث رئیس و معاونین اتحادیه انتخاب گردند.

۳- رئیس و معاونین دارای اهلیت و شهرت نیک بوده و قابل اعتماد باشند.

۴- رئیس و معاونین اشخاص حد اقل دارای لیسانس و اگاه از قوانین و مقررات مربوطه باشند.

۵- عضویت هیچ یک از قوه های دولت را نداشته باشند.

(۵) اتحادیه دارای وظایف ذیل می باشند:

۱- منحیث پُل ارتباطی میان د افغانستان بانک، مؤسسات تمویلات مالی خُرد و ادارات حمایوی بخصوص بمنظور جمع آوری، تنظیم معلومات سکتور تمویلات مالی خُرد و گزارش های دوره ای، فعالیت می نماید.

۲- تشخیص نگرانی های سکتور تمویلات مالی خُرد و در میان گذاشتن آن با نهاد های ذیربط بشمول د افغانستان بانک.

۳- اتحادیه مکلف است اطلاعیه ها، هدایات و دساتیر را که د افغانستان بانک عنوانی

دافغانستان بانک
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
Da Afghanistan Bank

عنواني استوي؛ د وړو مالي تمویلونو ټولو مؤسسو او مرستندویه ادارو ته ابلاغ کړي.

۴- که چیرې په مارکیټ کې، اشخاص (مؤسسې) له جواز پرته د وړو مالي تمویلونو فعالیت ترسره کوي. ټولنه اړه ده چې پر وخت د موضوع په اړه د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.

۵- د وړو مالي تمویلونو سکتور د ظرفیت لوړولو په برخه کې له اړوندو ادارو سره همکاري کول.

٦- هغه معلومات او تائیدي چې د ټولنې لخوا د بېلابېلو مواردو په اړه د افغانستان بانک ته چمتو او استول کېږي، باید دقیق او سم وي. که نه نو راتلونکی مسئولیت به یې د ټولنې په غاړه وي.

۷- د ټولنو اساسنامې دې د دې مقررې او نورو نافذو مقررو د شرایطو پر بنسټ ترتیب او په اړونده مرجع کې ثبت شي.

داخلي کړنلارې

پنځوسمه ماده:

(۱) د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې لوی آمریت کولای شي چې د دې مقررې د حکمونو ښه پلي کیدو په موخه، اړینې کړنلارې او لارښوونې جوړې او د افغانستان بانک مشر تابه ته وړاندې کړي.

(۲) په دې مقرره کې د یادو شوو مواردو سربېره د افغانستان بانک کولای شي چې د دې مقررې د دویمې مادې د موخو د ترلاسه کولو او د وړو مالي تمویلونو سکتور د ښه والي په موخه نور اړین اقدامات وکړي.

اتحادیه میفرستند را به تمام مؤسسه تمویلات مالی خُرد و نهاد های حمایوی ابلاغ نمایند.

۴- هر گاه در مارکیت اشخاص (مؤسسات) بدون جواز به فعالیت تمویلات مالی خُرد مبادرت ورزند. اتحادیه مکلف است تا عندالموقع موضوع را به دافغانستان بانک اطلاع دهند.

۵- همکاری با نهاد های ذیربط در خصوص ارتقاء ظرفیت سکتور تمویلات مالی خُرد.

٦- معلومات و تائیدی که در موارد مختلف از جانب اتحادیه عنوانی د افغانستان بانک تهیه و ارسال می گردد، درست و موثق باشد. در غیر آن مسئولیت های بعدی آن متوجه اتحادیه مربوطه می باشد.

۷- اساسنامه اتحادیه ها مطابق شرایط این مقرره و سایر مقررات نافذه ترتیب و در مرجع مربوطه ثبت گردد.

طرزالعمل های داخلی

مادهٔ پنجاه هم:

(۱) آمریت نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکی میتواند جهت تطبیق بهتر احکام این مقرره، طرزالعمل ها و رهنمود های لازم را ترتیب و پیشنهاد نماید.

(۲) علاوه بر موارد مندرج مواد این مقرره، د افغانستان بانک میتواند سایر اقدامات لازم را بمنظور نایل شدن به اهداف مندرج ماده دوم این مقرره جهت بهبود سکتور تمویلات مالی خُرد، اتخاذ نماید.

دافغانستان بانک
Non Banking Financial Institutions Supervision Directorate General
مدیریت اجرائیه
سال ۱۳۹۹
Da Afghanistan Bank

د معلوماتو محرمیت

یو پنځوسمه ماده:

(۱) د مالي مؤسسې ټول کارکوونکي اړ دي چې د راز او محرمیت ساتلو اصل په پام کې ونیسي.

(۲) کارکوونکي نه شي کولای د مالي مؤسسې معلومات د ځان او یا نورو اشخاصو په ګټه وکاروي.

(۳) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې معلومات او اطلاعات کولای شي د رسمي کړنو په موخه له لاندې اشخاصو سره شریک شي:

۱- د افغانستان بانک له کارکوونکو او استازو سره چې پلټوونکي، څارونکي، متولیان او د تصفیې ټیم رانغاړي.

۲- د واک لرونکې محکمې د حکم پر بنسټ له نورو دولتي او غیر دولتي ادارو سره.

د اسنادو جعل او تزویر

دوه پنځوسمه ماده:

ټولې هغه ادارې چې د وړو مالي تمویلونو مؤسسې معتبر جواز لري، اړې دي چې له ټولو هغو سندونو او مدرکونو څخه چې د افغانستان بانک هر یو استازي ته لیږدول کیږي تر وروستۍ هڅې پورې دې د هغې له صحت او سموالي څخه ډاډ ترلاسه کړي. د سندونو د جعل او تزویر هر ډول هڅه او د افغانستان بانک ته د هر ډول ځانګړې معاملې نه راپور ورکول، د تنفیذي اقداماتو د وضع کېدو لامل کیږي.

انفاذ

دری پنځوسمه ماده:

دا مقرره د افغانستان بانک د عالي شورا له تصویب څخه وروسته نافذه او د افغانستان بانک په ویبپاڼه کې خپریږي، د دې مقررې په خپرېدو سره، مخکنی نسخه یې لغوه ده.

محرمیت اطلاعات

مادهٔ پنجاه و یکم:

(۱) تمام کارکنان مؤسسه مالی مکلف به رعایت اصل رازداری و حفظ محرمیت می‌باشند.

(۲) کارکنان نمی‌تواند از اطلاعات مؤسسه مالی به نفع شخصی خویش و یا سایر اشخاص استفاده نمایند.

(۳) معلومات و اطلاعات مؤسسه تمویلات مالی خُرد می‌تواند غرض اجراآت رسمی با افراد ذیل شریک گردد:

۱- کارکنان و نمایندگان د افغانستان بانک شامل بررسان، ناظران، متولیان و تیم تصفیه.

۲- به اساس حکم محکمه ذیصلاح با سایر ادارات دولتی و غیر دولتی.

جعل و تزویر اسناد

مادهٔ پنجاه و دوم:

همه نهادهای که جواز معتبر مؤسسه تمویلات مالی خُرد را در اختیار دارند مکلف اند که نهایت سعی خویش از صحت و درستی تمامی اسناد و مدارک را که به هر یکی از نمایندگان د افغانستان بانک ارائه نموده اطمینان حاصل نمایند. هر نوع قصد جعل و تزویر اسناد و عدم گزارش دهی هرگونه معاملهٔ مشخص، به د افغانستان بانک، منجر به وضع اقدامات تنفیذی می گردد.

انفاذ

مادهٔ پنجاه و سوم:

این مقرره بعد از تصویب شورای عالی د افغانستان بانک نافذ و در ویب سایت د افغانستان بانک به نشر میرسد، با نشر این مقرره، نسخه قبلی آن ملغی می باشد.